

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Rusia, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia” N. Moltzer, Sibiu

Foaie politică.

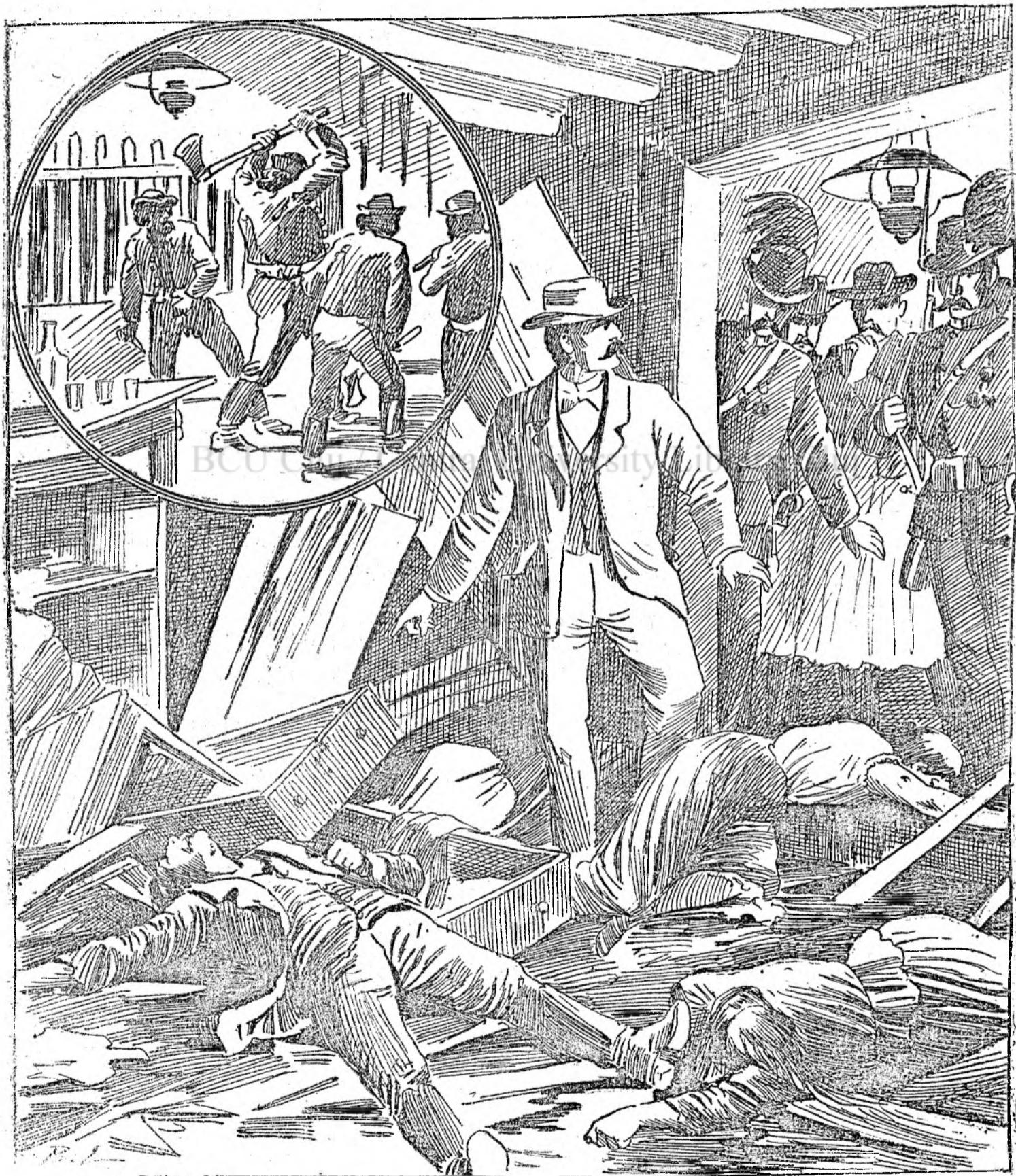
Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

se primesc la Biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ară 12 bani a treia-ară 10 bani.

Omorul din Dános.

Am amintit în nr. trecut, că la Dános, nu departe de Pesta, în o crijmă din drum, fost omorât săptămâna trecută crijmarul Szarvas, nevasta și tata lui și un om, care din întâmplare să nimerise acolo. Ucigașii au dat foc crișmei, după ce au jăfuit. Omorul a fost făptuit în mod grozav, jertfele fiind tocate în cap cu săcurea. Celor, cari au nimerit întâiu la crijmă, ca să stângă focul, li-s'a înălțat

priveliștea, ce ne-o arată chipul nostru. Jertfele, tăiate cu săcurea, zăceau împrăștiate prin casa, pătată cu sânge. Să vedeau și semnele grozavei lupte, ce s'a încins între uciși și ucigași.

Omorul a făcut mare senzație pretotindinea și cu făptuirea lui au fost presupuși Țiganii corturari, de cari prin Ungaria, pe pustă să așă mulți. Au fost puși în mișcare gendarmii, cari au prins de prin păduri și pe

drumuri cu grămada Țiganii, transportându-i la Pesta. Să crede, că între cei prinși sunt făptuitorii din Dános, dar sunt prinși și de aceia, cari au săvârșit alte tâlhării.

Din Budapesta să vestește, că judele de instrucție a început ascultarea Țiganilor, dar ei tăgăduiesc, spunând, că n'au fost de când sunt pe la Dános, iar dovezi împotriva lor sunt puține și slabe.

Aviz.

Luând în samă, că partea cea mai mare a abonaților noștri sunt ocupați cu lucrul câmpului, care acum e mai întetător, am mai amânat cu o săptămână oprirea foatelor pentru cei ce nu au plătit încă abonamentul.

Numărul de azi deci îl primesc cu toții, și restanțierii, iar cel viitor îl vor primi numai aceia, care și-au plătit în regulă abonamentul pe jumătatea a doua a anului.

Momente politice.

— Conferență națională. — Să ne stringem puterile.
— Alegere la Beiuș. — Croații. —

Suntem în toiu verii, parlamentele sunt închise, chiar și tratările pactului pauzează până în Septembrie. Ar crede omul, că e pauză pe terenul politic, până la toamnă. Nu-i vorba o liniște oarecare să simte, vânturile politice sunt schimbate în boare mai lină, dar cu toate acestea pentru noi să petrec și sunt în preajmă a să petrece unele întâmplări politice de mare însemnătate, de cari trebuie să ținem samă.

Astfel este mai înainte de toate afacerea conferenței naționale. E vorba, ca înainte de a să începe ședințele dietei să se convoace alegătorii la o conferență politică, în care să se ia în samă starea politică de acum și să se dea îndrumări deputaților noștri pentru lupta parlamentară mai departe. »Lupta« din Pesta spune, că comitetul național este convocat și are să hotărească în afacerea aceasta. Așa stă treaba cu conferența, care ar fi de lipsă să se întrunească, cum și-au dat părerea toate foile noastre.

*

In un articol de fond din »Lupta« (nr. 152), deputatul nostru Dr. Aurel Vlad spune, că în timpul verii, în timpul de vacanță a dietei, să ne pregătim pentru lupta parlamentară, ce să va încinge la toamnă, apoi trecând la votul universal, arată că guvernul nu voiește să-l introducă și apoi continuă astfel:

»Cea mai simplă deslegare ar fi dacă Coroana, care așa zicând a impus guvernului Wekerle chestiunea sufragiului, ar cere grabnic prezentarea și votarea proiectului. Iar dacă guvernul sau majoritatea parlamentară s'ar o-pune, naturalminte ar urma căderea guvernului și d'solvarea Camerei. Și nu încapă nici o îndoială, că un guvern nou având în program sufragiul universal, garantarea libertății de asociere și întrunire și alte puncte radical-democratice ar obține la alegerile nouă o majoritate covârșitoare și ar fi sprijinit în activitatea sa nu numai de o clică de oligarhi, ci de 95 procente a populațiunii. Presupunem însă că Coroana nu ar fi aplicată să facă încercarea aceasta, care cu siguranță matematică ar succeda și ar tolera și pe viitor coaliția, pentruca astfel să evite turburarea păcii interne și pentru de a-i da prilej să se blameze într'un mod și mai complet, de cum i-a succes să se blameze până aci. — Oare în cazul acesta aderenții sufragiului universal nu au ei nici o datorință? Și fiindcă dintre partidele organizate și reprezentate în parlament partidul națio-

nalist este cel mai numeros, în prima linie nouă ni-se impune întrebarea: Quid nune? Să stăm oare cu mâinile în sân și să așteptăm, până când Coroana se va îndura, să-și constrângă guvernul sau la împlinirea datorinței, sau până când coaliția se va milostivi și va face ea motu proprio ceva? Nu, cu mâinile în sân nu putem sta. A ne hotări la așa ceva ar fi curată sinucidere. Un partid, care nu se expune pentru realizarea punctului celui mai cardinal al programului său nu are drept de existență și dacă un partid nu e în stare să facă o acțiune serioasă în atari împrejurări, acel partid este bolnav și putred în întreg organismul său.

Spre mângăierea noastră, pot susține însă, că partidul nostru poate, dacă vrea, să susțină și singur lupta și dacă serios să pune pe lucru și singur e în stare se facă guvernului greutăți neîvingibile pentru a-l constrânge spre realizarea sufragiului universal. Dacă vom afla aliați în direcția aceasta cu atât mai bine, dacă nu atunci și fără sprijinul altora, trebuie să ne împlinim datorința. În parlament să punem pedeci tuturor proiectelor prezentate de guvern, iar în afară de parlament să mobilizăm masele, să creăm o organizație puternică de partid și să ne întărim cu toate mijloacele presa națională. Astfel închiegați și concentrați vom putea da cu șansă de reușită lupta decisivă și vom afla ușor și aliați. Pentruca să ținem cont de aceea, că numai alianța partidelor tari și bine închiegate este prețioasă. Așadară să lăsăm la o parte comoditatea și îndată ce ocupația agricolă a poporului nostru ne va permite, să ne apucăm de munca cea mare și grea a adunării puterilor.«

*

Un alt moment însemnat este alegerea de deputat, ce are să se facă în curând la Beiuș. Deputatul de acum, șovinistul Dr. Bartha Ferencz a fost numit din grația guvernului de notar public reg. în Turocz S. Márton, să fericească pe Slovaci. Astfel devenind mandatul vacant, să va face alegere. În cerc majoritatea alegătorilor este română. La alegerile trecute candidatul Românilor a fost dl Dr. Ioan Ciordaș, vrednicul tinar avocat, dar a căzut, căci mulți Români, crezând făgăduielilor kossuthiste, au votat cu kossuthiștii și așa a eșit, ales de Români, Dr. Bartha. Credem însă, că Românii rătăciți au văzut ce plătesc făgăduielile kossuthiste și s'au cumișit și așa vor vota cu toții pentru candidatul român. Până acum Românii n'au făcut pași de lipsă pentru candidare, dar trebuie să facă în curând, cu atât mai mult că căpăii kossuthiști din cerc încep a să mișca.

*

În sfârșit să amintim silințele și lupta Croaților, care urmează înainte. Neguțătorii din Croația au hotărât boicotarea (incunjurarea) mărfurilor din Ungaria. Mișcarea aceasta ia întindere tot mai mare. Așa d. e. librării din Croația invitați la expoziția din Pécs, au trimis invitările îndărăpt și nu s'au dus. Neguțătorii vor cumpăra marfă de ori ce fel din Austria și din străinătate.

Să înțelege, că foile ungurești sunt cătrânite foc, dar ce să le faci?

Agitația politică asemenea să nu trește. Deputații continuă cu dările de samă către alegători. Săptămâna trecută a fost o adunare de alegători la Voici, unde după deputatul cercului, a vorbit și Szpilo, sufletul mișcării croate. El își sfârși astfel cuvântarea: »Lupta va fi foarte grea, dar așteptăm ca poporul să fie răbduriu până la sfârșit, fără să-și piardă cumpătul și a să lăsa răpit la fapte volnice«.

Ce să ține de noul ban, Rakoczay, care în ochii Croaților trece de trădător, până acum el a dat puține semne de viață.

Sibiu, 2 August n. 1907.

Parlamentul austriac și-a închis sesiunea luând vacanțe de vară. Își va începe lucrările la toamnă. În sesiunile viitoare acest parlament popular va trebui să se ocupe cu regularea legăturilor dintre Austria și Ungaria, cum și cu reformele sociale și administrative, schimbând Austria în un adevărat stat modern democratic.

Ministrul prezident român dl Dim. Sturdza să va opri la întoarcerea sa dela Karlsbad la Viena pentru a conferi cu ministrul de externe Aehrenthal despre aplanarea conflictului greco-român și despre convenția vamală cu Austro-Ungaria.

La Ischl. Miniștri prezidenți Beck al Austriei și Weckerle al Ungariei au fost Duminecă și Luni la Ischl, făcând raport Maiestății Sale despre stările politice și în deosebi despre pactul economic dintre cele două state. Miniștri asigură, că pactul e pe cale a să încheia. Pertractările să vor mai continua în Septembrie.

Catedră slovacă în America. Foile americane scriu, că senatul univerzității (școlii înalte) din Nebraska (America de nord) a hotărât să ridice o catedră de limba slovacă la univerzitate (adecă un post de profesor pentru limba slovacă).

Acest fapt ne arată nu numai că Slovaci sunt în număr mare în America, dar că au și inteligență, clasă cultă considerabilă acolo. De altă parte este și un blamagiu pentru guvernul Ungariei: în Ungaria să închid și să maghiarizează până și școlile populare ale Slovacilor, în America să deschide calea limbei slovace și la școlile înalte. Și trebuie să luăm samă, că nu America, ci Ungaria e patria băștinașă a Slovacilor. Da, dar patrie mașteră....

Rândul preoților. Ministrul de justiție, Günther a trimis un circular la judecătorii și procuraturi, obligându-le a-i face cunoscuți pe acei preoți, contra cărora să fac arătări sau acuze de »agitație«. Scopul poruncei este — cum scriu foile ungurești — a »înfrâna agitațiile preoților români și slovaci«, căroro ministrul le va detrage congrua.

Vizita regelui Angliei. În 15 August c. regele Angliei va vizita pe împăratul-rege al nostru în Ischl, de unde apoi merge la Marienbad. Vizita va avea și însemnătate politică, fiindcă la întâlnirea domnitorilor va fi de față și ministrul nostru de externe, Aehrenthal.

DIN LUME.

Corea.

După ce bătrânul împărat al Coreei, silit de Japonezi, a abzis, a luat domnia feciorul său I.Ciac. Acesta însă e numai o păpușă, căci de fapt toată puterea o are împunătorul împăratului Japoniei. Puterea lui în Coreea o stăpânește un nou contract dintre cele două țări, constă din 7 puncte. Din acest contract să vede, că Coreea nu mai e stăpână pe soarta sa, a devenit o provincă, o parte întregitoare a Japoniei. S'a început și ocuparea țării militarește, spre care scop sosesc trupe mari japoneze în Coreea. Capitala Seul a fost ocupată și ea de soldații japonezi.

Știri mărunte.

În Macedonia a fost o luptă sângeroasă de două zile între trupe turcești și bande bulgare. Bulgarii au fost bătuți și au pierdut 100 de oameni.

În zilele din urmă au fost prinși în Peterhof, rezidența de vară a țarului, mai mulți anarhiști, aflându-se la ei bombe. Țarul nu mai iese din castel.

În Perpignan (Francia) s'au resculat soldații unui regiment, cerând să fie duși în Tarbes, unde au fost în garnizoană mai înainte. Rebelia a fost potolită.

Din România.

O judecată aspră.

Cum știm, când cu răzcoalele țărănești, la Stănești, în județul Vlașca a fost omorât de țărani răsculați locotenentul Nițulescu, după ce mai mulți soldați nu și-au împlinit datoria, ba au luat partea resculților. În cauza aceasta s'a ținut zilele aceste pertractarea procesului și rezultatul este, că au fost osândiți 58 de soldați acuzați pentru neșupunere la degradare și muncă silnică pe viață.

Consiliul de război a mai orândit la 4 ani închisoare și degradare pentru lovirea superiorului în timpul slujbei pe 14 soldați.

Procese țărănilor resculți.

Pertractarea proceselor țărănilor resculți continuă. La Târgoviște au fost acuzați 59 de țărani, din 4 comune: Adâncă, Vîforata, Semeni și Gura Oniței. După ascultarea a 18 martori, juriul a achitat pe acuzați. — Asemenea a achitat curtea cu jurați, din Piatra-Neamtu pe 19 țărani din Zărnești și pe alți 21 din comuna Podoleni.

Jidovi scoși din România.

Șasesprezece familii de Jidov din județul Iași au fost scoase din țară, din pricină, că să așezaseră pe sate fără să aibă rândueli în regulă. Trăiau cu mișelii de pe bieții țărani. Ei merg cu toții la America. — Cale bună!

Deputație japoneză.

Zilele trecute a sosit la București o deputație militară din Japonia. Deputația a fost primită de regele la Sinaia.

† Brancovici.

Marti, în 30 Iulie c. a reponat în Carloviț patriarhul bisericii gr.-or. sârbești din Ungaria, George Brancovici,

după o boală scurtă de două zile. Moartea i a fost cauzată de înveninare de sânge. Știrile, ce circulau prin Carloviț, că s'ar fi otrăvit, s'au dovedit de neîntemeiate.

Brancovici s'a născut la 1830 și și-a început cariera preotească, ca preot de mir. La 1882 a fost ales de episcop în Timișoara, iar la 1892 de patriarh. În aceasta deregătorie înaltă el a venit în conflict cu majoritatea poporului sârb și a deputaților din congresul bisericesc și a dus luptă grea contra lor. A fost învinovățit cu înstreinare de bani bisericești și s'a cerut delăturarea lui din scaunul de patriarh. Afacerea era pe la minister. În ori ce caz el lasă după sine încurcate afacerile bisericii sârbești.

Școalele și învățătorii noștri.

I.

Un învățător achitat.

În Bihor șovinistii au ochit — mai cu seamă dela cele din urmă mișcări naționale — pe unii învățători bravi și au pus la cale cercetări contra lor. Inspectorul șovinist Vasady Lajos — după cum să laudă foile ungurești — a surprins pe unii dascăli de ai noștri și i a succes să afe prin școale cărți oprite — la școlari.

Așa a găsit între altele și la doi băieți în școala din Sân Nicolaul-român două manuale din cartea de religie a lui Dr. Barbu, care a fost oprită de curând, apoi a mai găsit tot la un băiat o colecție de cântece românești. Numai decât a făcut arătare împotriva învățătorului Ioan Vereș — unul din cei ochiți — și procuratura a ridicat acuză contra lui pentru »agitație contra statului«. Procesul s'a pertractat săptămâna trecută, Vineri în 26 Iulie c. și s'a sfârșit cu achitarea d-lui Vereș. Dl Vereș a arătat, că el n'a propus din și după manualele Drului Barbu, iar dacă s'au aflat la băieți, el nu e de vină, căci nu poate vizita în toată ziua straițele băiaților. De altcun învățătorului acuzat i-a venit în ajutor însuși inspectorul șovinist, fără să bage de seamă și făcându-se și de răs.

Anume la întrebarea judeului, că cum s'a convins despre faptul, că acuzatul ar fi propus din manualul lui dr. Barbu, inspectorul a răspuns, că s'a convins prin aceea, că câteva zile după opreliște, i-a succes a-l confisca dela doi școlari. Judele i-a zis, că de aceasta numai atunci s'ar fi putut convinge, dacă ar fi examinat pe școlari. La aceasta inspectorul observă apoi cu grozavă fală, că nu i-a putut examina, de oarece nu știe de fel românește.

După apărarea escelentă a dlui avocat Zigre din Orade, învățătorul acuzat a fost absolvat și șovinistii au rămas cu buzele drâmboiate.

Vor urma acum alte procese cu alți învățători, procese tot de felul acesta, dar credem, că șovinismul iarăș va rămânea rușinat.

II.

Indrumarea lui Apponyi.

»Harnicul« Ministeru al școalelor, Apponyi a dat pe samă comisiunilor administrative municipale o »indrumare« privitoare la ex-

cutarea a noiei legi școlare despre școalele confesionale și comunale.

Ministrul cere dela toate școalele cultivarea necontenită a sentimentului de alipire către patrie, învățarea îndestulitoare a limbei maghiare, cultivarea spiritului patriotic, excluderea nepatriotismului din toate școalele și asigurarea dominațiunii spiritului național maghiar în toate școalele populare.

Se spune hotărît, că până ce învățătorul nu dovedește, că în școala sa s'a introdus planul de învățământ și de ore aprobat și de ministru și până nu se folosesc în școală manuale aprobate și de ministru și cărți de cetire patriotice, nu capătă ajutor de stat.

Ministrul pretinde, ca învățătorii nu numai pe școlari să-i crească în spirit patriotic, ci și ei însuși să dea exemplu bun de patriotism prin purtarea și activitatea lor în școală și afară de școală.

Ministrul a adresat totodată un circular tuturor autorităților superioare bisericești, zicând că scopul legii nu e fermurirea influinței confesiunilor asupra școalelor susținute de ele, ci pe de o parte stărpirea din toate școalele a oricărei nizuințe îndreptate spre tulburarea unității naționale, pe de altă parte cultivarea simțului patriotic. Cere sprijinul autorităților bisericești ca limba maghiară — fără apăsarea limbei materne — să devină comoara comună a tuturor cetățenilor, cu alte cuvinte fiecare cetățean să și poată însuși limba maghiară.

Cum să va putea ajunge aceasta, să fie un popor cu două limbi, numai șovinistul ministru dela masa verde ne-ar putea o spune.

III.

In preajma întrunirii conzistorului Metropolitan.

— Glasul unui învățător. —

În timpul din urmă, responsabilitatea învățătorilor români confesionali, au ajuns să fie tot mai mare, pretenșiunile timpului în care trăim, tot mai multe și traiul vieții excepțional de greu.

Responsabilitățile și pretenșiunile impuse statului învățătoresc, apoi referințele sociale și traiul vieții atât de scump plătit, precum și soarta vitregă, au fost și sunt motivele, cari au silit pe învățătorii noștri să urmeze sentințelor: »Bate și și-se va deschide.« »Cere și și-se va da.«

Deci, n'au fost motivele imbuirea și nici lăcomia, căci, ca fii ești din sinul poporului, au știut totdeauna să aprepieze atât starea materială cât și celelalte neajunsuri cu care are a se lupta poporul român.

Nu este însă în patria noastră branșe de funcționari, care în timpul din urmă să nu fie ajuns la îmbunătățirea sorții lor și nici unora nu li s'a pus în vedere, ca ei singuri să și caute mijloacele și izvoarele din cari să și poată înmulți venitele.

Învățătorii noștri, constrânși numai de împrejurări și numai în timpul suprem, cu cea mai impunătoare rezervă au cerut și ei ameliorarea salarelor lor.

Neputând obține rezultatul dorit, au căutat modalitatea cea mai legală. Prin conferențe și reuniuni, au cercat să ajungă la scop pe cale oficioasă. În unele din conferențe, învățătorilor nu le-a fost permis a pune cestiunea în discuțiune, între astfel de împrejurări

vitrege, cestiunea au ajuns apoi în publicitate.

În același timp, prin antişambre și pe după culise se vorbea de pregătirea unui proiect de lege, care să reguleze și îmbunătățească salarele învățătorilor preste tot.

De o parte, pentru sistarea discuțiilor ziaristice; iară de altă parte pentru mulcomire, învățătorilor li s'a pus în vedere ameliorarea salarelor prin forurile competente. Imediat însă li s'a atras atențiunea și au fost îndatorăți, ca ei înșiși să-și înmulțească venitele din alte ocupațiuni laterale.

Cu alte cuvinte, învățătorii români, să muncească și să se jertfească pe altariul națiunii, să nu pretindă însă, ca aceasta să le remunereze osteneala lor după vrednicie, ci, ei singuri pe căi laterale să și caute isvoarele de subsistență.

Aici nu s'a avut în vedere nici sentința: »Să nu legi gara boului ce treeră«, și nici progresul școlii.

Dupăce proiectul de lege era lucru sigur, congresul nostru național-bisericesc a luat în dezbateri justele dorințe ale învățătorilor din Me'ropolia rom. gr. or. și »au luat hotărre, ca salariul învățătoresc să fie urcat pretutindenea unde e posibil la minimul de 800 coroane, chiar și cu luarea în folosință a ajutorului de stat«. Tot odată a ordonat și convocarea unei anchete învățătoresci din întreaga metropolie.

Gravaminele anchetei, ca juste dorințe ale învățătorilor, n'au fost luate în dezbateri de cătră sinoadele diecesane din anul acesta, pentru motivul, că în proiectul devenit lege, s'a octroat starea de tranziție. În felul acesta, confesiunilor li s'a dat 3 ani timp de cugetare, iară învățătorilor 3 ani timp de răbdare. Astfel nici minimalul de 800 coroane votat de congresul nostru național-bisericesc, n'a fost pus în aplicare.

Învățătorii români conșcii de sfta lor misiune, ca cei mai folositori membri ai patriei, ai neamului și ai bisericii din care fac parte, totdeauna au dat dovezi de supunere și ascultare față de autoritățile superioare, ca oameni idealști, au muncit desinteresăți, au crescut și au dat patriei, neamului și bisericii fii credincioși și morali.

(Va urma.)

Scriitorii nostri.

Am arătat în doi nri de mai înainte începuturile literaturii frumoase și am numit pe scriitorii nostri mai vechi, iar la foiță am dat o parte din »Țiganiada« lui Ioan Budai Deleanu și o lucrare a mult cetitului scriitor popular: Anton Pan.

Acam să mergem mai departe.

Pe la începutul veacului trecut (adecă pe când scriia și Pan) și în cele dintâiu decenii, au lucrat mult pentru răspândirea gustului de cetit, a literaturii și culturii noastre doi bărbați însemnați ai nostri, scriind cărți, scoțând foi și îndemnând la scris și cetit și pe alții. Aceștia sunt:

Gheorghe Asachi în Moldova (1787—1869) și Ioan Eliade Rădulescu în Muntenia (1802—1872).

Constantin Negruzzi.

Pentru timpul nostru însă scrierile lor sunt greoaie.

Tot pe vremea aceasta a trăit în Moldova și a scris mai multe fabule (istorii cu dobitoace în pilde) *Alexandru Donici*, dintre cari unele, cum sunt: Lupul și cucul, Doue polobocace, Vulpea și măgarul etc. au aflat răspândire.

Dintre toți însă cel mai de valoare scriitor a fost în prima jumătate a veacului trecut *Constantin Negruzzi*, al cărui portret îl dăm aci.

Constantin Negruzzi s'a născut în Iași la 1808 și a învățat în școlile grecești, cum erau atunci prin Moldova, iar românește a învățat din diligență proprie. Știa apoi și limba rusească și franceză; l. rusească a învățat-o în Basarabia, unde a petrecut câțiva ani. El a ocupat deregătorii administrative, dar mai mult îi plăcea să se ocupe cu literatura. Pe la 1840 a fost încredințat, împreună cu Alexandri și Cogălniceanu, cu conducerea teatrului național din Iași și a scris pentru teatru câteva pieze teatrale. A murit în Iași, la 1868.

Constantin Negruzzi a scris în proză novele și schițe, apoi poezii și pieze teatrale, originale și traduceri. În toate folosește o limbă frumoasă, verde românească, cu toate că pe aceea vreme să folosea mult prin casele boierilor limba grecească. Scrierile lui să pot ceți și azi cu mult folos și îndemnăm pe cetitorii nostri să le cetască, aflând adevărată plăcere prin cetirea lor.

Scrierile lui au ieșit adunate toate în trei volume la 1872, apoi s'au publicat și în »Biblioteca scriitorilor români« a Minervei din București.

În volumul I. intitulat »Păcatele tineretelor« au eșit scrierile în proză, cum sunt: Zoe, O alergare de cai, Toderică (poveste), Alecsandru Lăpușeanu, Sobieski și Românii etc. apoi scrisori la un prietin, toate frumoase și dragălașe. Vol. II. cuprinde poeziile, vol. III. piesele teatrale. Dăm în nrul de azi la foiță din scrierile lui Negruzzi schița: *Sobieski și Românii.**

* În »Călimdarul Poporului« pe anul viitor să publică novela istorică »Alecsandru Lăpușeanu« de Negruzzi.

AVIZ.

Măestril de pivniți ambulanz.

(Pentru vileri).

Ministrul r. u. de agricultură sub Nr. 12891 ne vestește, că la cursul r. u. de măestri de pivniți din Budafok sunt aplicați 5 măestri de pivniți ambulanz. Chiemarea acestora este, ca la dorința viierilor să se prezente la fața locului, să le dea instrucțiunile de lipsă cu privire la manipularea vinurilor, ba să îndeplinească înșiși în pivnițele proprietarilor toate lucrările relative, sau apoi ca sub supraveghierea lor să îndeplinească acele lucrări vințelării sau alți încrezuți ai proprietarilor și să le dea instrucțiunile practice de lipsă.

Proprietarii au să solvească unui măestru de pivniți ambulanz diurne de 3 cor. la zi, computate dela ziua plecării din Budafok și până la ziua reîntoarcerii; mai departe a-l prevedea cu locuința și mâncarea de lipsă, ear, dupăce speșele de drum pe calea ferată le supoartă erariul, proprietarul solvește numai cărașia măestrului dela gara mai apropiată și până la locuința sa și de aci până la gară.

Doritorii de a reflecta la serviciile măestrilor de pivniți ambulanz să se adreseze la direcțiunea cursului de măestri de pivniți din Budafok (»budafoki m. k. pincemesteri tantolyam igazgatósága« Budafok). Măestrii de pivniți vor satisface învătării de a eși la fața locului în rândul în care s-au prezentat cererile. Pentru ca măestrii de pivniți ambulanz să poată sta la dispoziția a cât mai mulți proprietari, ei nu pot petrece la un proprietar mai mult de 6 zile. Abatere să va face numai la caz, că nu va fi reclamat după cele 6 zile de alt proprietar.

Recomandăm și proprietarilor nostri de vii să se folosească după împrejurări de serviciile măestrilor de pivniți ambulanz.

Sibiiu, 27 Iulie n. 1907.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu«.

Pant. Lucaș,
prezident.

Vlc. Tordășianu,
secretar.

LUTERNA.

(Urmare și fine).

Luțerna sămănată pe un loc ține mai mulți ani și în fiecare an ne dă câte 4—5 cosituri. Pe an să pot recolta câte 30—40 de măji metrice de pe un jugăr catastral. La cosit trebuie tăiată ceva mai pe deasupra și nu chiar din fața pământului, deoarece într'un asemenea caz să uscă și pier prea multe fire.

Ca lucrări de întreținere să recomandă grăpatul luțerniștii în fiecare primăvară, ca să se rupă scoarța ce să produce preste iarnă și ca să poată pătrunde mai cu înlesnire la rădăcinile firelor fragede: aerul, lumina, căldura și umezala, cari sunt îmbolditorii cei mai neapărat de lipsă ai creșterii tuturor plantelor.

Atât ca nutreț de cel verde, cât și ca de cel uscat luțerna trebuie cosită numai atunci, când a început a înflori. Ca nutreț verde nu e bine a să cosi nici ea până când e plină de roaună sau ploaie, deoarece atunci odată să întărește, cu deosebire dacă stă și ceva mai mult. Luțerna deci încă trebuie cosită numai atunci, când e deplin svântată.

La început, până când să dedau vitele cu nutrețul de luțernă, trebuie dată în porțiuni mai mici și amestecată cu pae, deoarece numai de luțernă goală vitele să umflă încă și mai tare ca de trifoiu și așa odată pot să crepe. În asemenea cazuri, dacă economul prinde de veste mai de timpuriu, le poate scăpa foarte ușor, legându-le un lemn în gură, ca să stee cu ea căscată și apoi preumblându-le cât mai îngrabă până când încep a să desumfla.

Luțerna uscată încă poate să producă o umflătură grabnică, cu deosebire atunci, dacă vitele să adapă îndată după mâncare. Preste tot la nutrirea vitelor cu luțernă și trifoiu trebuie să se țină rând și regulă, căci la din contră economul neprevăzător odată să poate trezi cu oarecare daună însemnată în acelea.

La uscatul luțernei, economul trebuie să fie cu deosebită băgare de seamă

la aceea împrejurare, ca să nu se întoarcă și strângă când e prea cald, deoarece atunci să prea scutură foițele de pe cotoară și acestea rămân goale. Mai bine este dacă să poate întoarce și strânge tot de cătră sară sau dimineața, până când încă nu s'a dus de tot roaua de pe ea. A strânge luțerna cu roaună prea multă pe ea, iară nu e de recomandat, deoarece atunci să poate mucezi și strica. Economii aceia, cari au anumite capre de lemn pe luțerniști, să pot ajuta mai bine cu privire la uscatul luțernei.

Fânul de luțernă e mai bine, dacă să poate așeza sub anumite șoproane acoperite, deoarece în clăi sau șire, cum e cam mare în paitu odată intră apa prin el și să strică. Dacă nu avem șoproane acoperite și suntem siliți ca și pe fânul de luțernă să l așezăm afară în liber, atunci punem pe vârful clăilor sau al șirelor nește fân mai mărunț, prin care să nu poată străbate apa.

Sămânța de luțernă trebuie aleasă din anul al treilea de sămănatură, din a doua cositură, care să lasă până când s'au înegrit florile, iar sămânța și a căpătat culoarea galbină. A alege sămânța din niște sămănături mai vechi nu e cu scop, deoarece acelea de regulă mai conțin și alte sămințe de gozuri.

Dușmanul cel mai nelpăcat al luțernei este tortoțalul, care și înfige rădăcinile în trunchiul ei și apoi îi suge tot mustul până ce să uscă și piere de tot. Pentru a scăpa luțerna de tortoțal, nu există până acum alt mijloc, decât a arde cu paie locul atăcat, sau de a-l ara pe timp de secetă și apoi a-l lăsa așa câteva luni până ce să uscă de tot rădăcinile lui, iar după aceea a-l sămăna din nou.

După ce luțerna începe a să rări, locul ei să ară și să sămăna cu oarecare sămănatură de toamnă sau de primăvară, ceea ce să întâmpla de regulă după câte 10 ani. Ea curăță și drege bine pământul în care a fost cultivată. De aceea n'ar trebui să lipsească dintre sămănăturile nici unui econom, fie și în măsură mai mică prin grădini sau ici-colea și prin câmpurile oprite, deoarece dă un bun nutreț verde nu nu-

mai pentru vitele mai mari, ci chiar și pentru porci, cari să îngrășe de ea, ca și de bucate.

Dacă și economii nostri vor începe a cultiva mai cu deadinsul aceasta plantă de nutreț, pe care o cultivă astăzi toți economii, cari poartă e economie mai înțeleaptă sau mai cu cap cum să zice: atunci îi asigurăm, că primăvara nu să vor mai plânge ca până acum din cauza lipsei de nutreț, deoarece luțerna le poate da nutrețul verde de lipsă ch'ar atunci, când alte ierburi încep a vegeta.

Ioan Georgesou.

Clădirea grajdurilor.

(Urmare și fine).

Nu numai omului și plantei îi trebuie numai decât îndeajuns lumină ci și animalelor, mai ales însă aceloră, cari sunt ținute prin grajduri. Mulți gospodari cred că e de prisos a mai face la grajd și ferești, aceasta e însă o apucătură foarte proastă și trebuie deci părăsită numai decât de agricultorii nostri. Cu cât mai multă lumină va fi în grajd cu atât mai sănătoase vor fi și animalele. De aceea ar trebui fiecare gospodar să stăruiască ca să facă în grajdul său cât să poate de multe ferești. Fereștile în grajd trebuie făcute cam sus, astfel ca vitelor să nu le bată lumina deadreptul în ochi. E bine dacă batem fereștile astfel ca să se deschidă de sus, căci atunci nu vine aerul rece deadreptul pe vite ci să împrăștie regulat în tot grajdul. Mărimea fereștelor să cuvina să fie cam de 90 cm. de lățime și 50—70 cm. de înălțime.

Ușile grajdului trebuie potrivite cam spre răsărit sau apus, niciodată însă spre miază-noapte, căci din partea aceasta bate vântul mai tare. Ele trebuie să se deschidă în afară, niciodată în spre lăuntru grajdului, ca în caz de o nenorocire de foc să poată eși vitele mai de grabă afară. Ușile trebuie să aibă o înălțime de 2.2 m. și o lățime de cel puțin 1.6 m.

Locul de stat pentru o vită trebuie să fie astfel, ca vita să aibă îndeajuns loc ca să nu fie stingherită de alta, să se poată bine culca etc. Pentru o

VESELIA.

Foia gîmăstă a »Foil Poporului«.

Țiganul și ciasornicul.

Intr'un sat nu chiar departe, nu știu cum să întâmplase,

Că s'a rătăcit o cioară la un bogătan în casă. Nime nu era pe-acolo, iar Țiganul nici că-i prost,

S'a gândit, — »De mă vor prinde, m'or închide, scap de post,

»Iar de nu, a mea e lumea, am să dau la cămăruță

»Unde-i șunca spânzurată, brânza, cașu-i pe măsură.

Și făcând-și planu-n minte, cum s'a sătura odată

Horholina lui bătrână, și a purdeilor ciată Pe o masă la fereastă un ciasornic a ochit (Știți un cias, de care domnii să folosesc la trezit.)

Pe la masă dă tărcoale, de-amănuntul îl privește

»N'am trăit de când e lumea după cias — își mai gîndește —

Să mai uită 'n jur. Tăcere. Numai ciasul tăcînea

Nice că știa sărmanul, ce soarte-l aștepta. Ear cioroiul cum l'apucă, îl și face nevăzut Și c'o față 'mbujorată, să se care chiar a vrut, Când de-odat, s'aude ușa și stăpînul intră 'n casă.

»Sărut talpa la nănașu — zice cioara — nici că-i pasă.

Insă din nenorocire, ciasu 'ncepe a cânta. Of să fi văzut cioroiul la fețe cum mai schimba.

Domnul cum mi țî-l zărește strigă: »Ce ai furat măi cioară?

»Eu furat? Ferească sfîntul! mă și om de treabă doară

Dar văzînd că nu-i mai vine-n minte lui nici o minciună

Și că ciasul blăstămatul, nu mai tace, sună-sună,

A 'nceput să sară'n casă de gîndeai c'a nebunit.

»Dar ce sună măi Țigane, zice domnu-atunci răstit.

Faraonul nu să lasă, asudat într'una sare »Știi ce sună? d'apoi nu vezi că-s cu pînteni la picioare.

Ascanio.

Mărunțișuri.

Doi, cari nu-s leneși.

Regele Prusiei Frideric Wilhelm era om aspru, care nu prea suferea împotrivire și fiind foarte lucrător, urea mult pe cei leneși și i și pedepsea.

Odată umbînd călare pe ulițele Berlinului, văzu un tinăr nalt și bine făcut. Regele își îndreaptă calul spre tinăr, dar acesta nu feri din cale, ci stătea locului, ca împlîntat în pământ.

— Cine ești d-ta? întrebă aspru regele.

— Sunt teolog, de aici din Berlin.

— Hm, spune-mi nu sunt leneși Berlinzii?

— Cei măi mulți sunt leneși, Maiestate, dar cunosc doi, cari sunt foarte harnici — răspuse tinărul.

vită mare să numără un loc de 3—4 m² cecece răspunde la o lungime cam de 3 m. și o lățime de 1.3 m. Troaca de mâncare (ieslele) pentru vite să fie cel puțin 70 cm. de înaltă de podeală și să aibă o lărgime de 35—40 de cm.

În fine ar mai trebui de amintit despre orânduirea vitelor în grajd. Părerile în privința aceasta sunt foarte diferite. Din toate s'a susținut însă că e mult mai bine a orându-i vitele cu capetele la perete, și a împărți grajdul în 2 părți de-a lungul, decât în mai multe de-a latul.

»Agricultorul.»

Beția și urmările ei.

Convorbiri de

I. Maniș Popa, inv.

Predat cu ocaziunea examenului, de 5 elevi de repetițiune.

(Urmare.)

Inv.: Apoi zice unul că nu pot mânca fără rachiu. Crez! Dar bine omule cum să poți mânca — când tu mănecarea cea mai bună — ouăle le duci pe rachiu și rămâi cu mămăligă și varză ori ceapă. D-ta nu știi că într'un ou este de 15 ori mai multă materie nutritivă decât într'o varză ori ceapă și 2 ouă fac cât o 1/2 cupă lapte bun.

Lasă rachiu în bute și ouăle fletbele și-apoi să vezi cum poți mânca — Adecă D-tavreai să zici că postești — și de aia îți vinzi ouăle. Ce prostie! Vai de postu cu rachiu!

Ioan: Is bune ouăle D-le! Dar și rachiu! Eu când îi aud numai de nume îmi crește inima de un cot.

Lisandru: O! crește-țiar frunză pe limbă, și iarbă pe mormântu-ți.

Trand.: În zadar D-le inv. îi cânti de jale lui Ioan că el joacă sârba. Dar mă nu-ți aduci aminte de Ghiță din Hudîță? D-le inv.! Acela era un om bogat, avea de toate cară, pluguri, vite, multe bucate de gema podu de ele. Și s'a dat beției. A beut azi una, mâne alta, până a rămas cu degetu, iar azi lucră pe unde poate ca să capete câte ceva.

Inv.: Și la noi a fost unu așa. A avut casă, a avut masă, ca la el, la

nimeni, de toate, și a început a bea tot câte un pic pân a rămas la nimic. Din casă a ajuns a dormi pe sub garduri, în loc de a-l cinsti oamenii îl arăta cu degetu și-l lătra câinii, hainele curau zdrante după el, în urmă a ajuns rău, cerea din casă în casă, până ce D-zău sfântu și-a făcut m.lă cu el. Într'o dimineață l-au găsit mort lângă un gard. Vedeți nea Ioane, ce face rachiu. Cum își bate joc de om, îl sărăcește. Că la omul beutor îndată își face foamea culcuș după cuer și de acolo apoi n'o mai poți da afară nici cu popa.

Ioan: (cu glas muiat) Crez, crez D-le inv.

Lina: A! hal! hal! D-le inv. auziți că și el crede și el știe ce a pățit-o a lui Pârjol! La ala nu era nici tu Duminecă, nici tu sârbătoare, nimic, nimic, nu'i era frică că-l înghite pământul, nu'i era frică nici de trâznetul ceriului, ochii îi scăpărau după glajă cu rachiu. Crâjma și rachiu erau D-zeul lui. Dar toate-s pân la o vreme! D-zău a vrut să-i arate că el e mai mare. Era în postul Pastilor, săptămâna cea mare, la biserică bătea toaca și suna clopotul, preotul să ruga, iar oamenii cucernici să duceau de și mărturisiau păcatele, Numai el, păcătosul, de dimineață până sara era în crâjmă și injura tot și slujba și D-zău, că așa e omul bețiv. n'are teamă de nimeni. Dar i-sa apropiat ceasu de pocăință! Dar ce pocăință? Doamne ferește, să n-o ajungă nici cel mai mare dușman al meu. Era Joia-mare când toți oamenii să cuminecau. El a beut până i-a ajuns la gât, apoi a prins caii și hi la pădure, ce-a făcut ce a deres, destul că nu mai vinea acasă. A trebuit să plece după el, și oamenii l'au găsit sub carul cu lemne.

Când l'au scos picioarele și mâ-nile erau rupte. Trupul zdrobit, de-ți venea să plângi de mila lui, nici să vorbească nu mai putea. A trecut vr-o doi ani, până s'a putut scula, iar astăzi umblă în două cărji, cerând mila unuia și altuia, blăstămându-și viața și dând sfat: Nu faceți ca mine, că ca mine pățiți. Iacă ce face rachiu! (Ioan trâmură.)

(Va urma.)

Românii din Macedonia.

Foaia »Românul dela Pind«, ce iese în București, publică următoarele notițe despre frații noștri Aromâni din Macedonia:

Prin deosebirile în graiu și prin deosebirile de ocupațiuni, Românii macedoneni să împart în două grupuri: unul e grupul agricultorilor, a căror viață e la fel cu cea a țaranilor cultivători de pământ de pretutindeni. Aceștia sunt așa numiții Români Megleniți, în număr total de 20—25.000 de suflete.

Ei trăesc în vilaetul Salonic, districtul Gheogheli în sate, dintre cari cel mai mare e Nânta cu vre-o 700 de familii, trecute de un veac și jumătate la islamizm, dar păstrându-și ne-schimbate graiul și felul de trai.

Locuitorii Nântei sunt singurii români musulmani din toată Turcia.

Românii Megleniți formează singura și adevărata clasă agricolă a Românilor Macedoneni. În limba lor au intrat comparativ mai multe elemente slave, iar prin fonetică această limbă să apropie mai mult de cea vorbită de Românii din Dacia-Traiană.

Unii dintre Megleniți își au pământul lor propriu, sunt, însă sate întregi, ale căror pământuri aparțin diferiților bei turci. De vreme îndelungată să fac efortări mari din partea locuitorilor, ca să răscumpere pământurile dela bei. Sunt mulți sorți de isbândă, dacă vor avea parte de împrejurări normale și de sprijin material din afară.

În aceasta privință un concurs puternic le-ar putea da Banca românească, înființată de curând la Salonic. Ajutându-i, Banca nu riscă nimic, își plasează banii cu o dobândă convenabilă și totdeodată le aduce un serviciu însemnat lor și cauzei naționale din Turcia, la care Românii Megleniți s'au alipit definitiv.

În afară de agricultura propriu zisă, Românii Megleniți să mai ocupă și cu fabricarea așa numitului piper roșu — cum i-se zice în Macedonia — sau boia de ardeiu, cum i-să zice în țară, cu fabricarea vaselor de pământ etc. O foarte importantă ramură de activitate

— Cari sunt aceia?

— Unul e Maiestatea-Voastră, iar al doilea — sunt eu.

Regelui îi plăcu atât de mult răspunsul, încât puse pe tinărul în o slujbă foarte bine plătită.

Sobieski și Românii.

(1686)

de Constantin Negruzi.

Pe drumul ce duce cătră cetatea Neamțu, (Moldova) pe la sfârșitul lui Sept. 1686 să vedea o oaste mergând. După un trup de lănceri ce deschidea marșu, urmau douăsprezece tunuri mari trasă de boi, apoi o ceată de ofițeri călări în fruntea cărora erau trei; unul în floarea vrăstei, posomorât, gânditor, necăjit, și doi mai bătrâni. Toț-trei în haine poloneze. În sfârșit venea duiumul oastei; trăsuri, bagaje, pedestrași, șleahță pospolită, ameștecați, în neregulă, cu steagurile strănse, cu capul plecat, cu armele răsturnate, cu întristarea pe față și cu durerea în inimă. Nu să auzea nici surlă nici dobă, numai tropotul

cailor, și pasul oamenilor ce abia să mișcau, pentru că de zece zile caii n'au ros decât coaja copacilor, și oamenii s'au hrănit numai cu poame.

Și însă această oaste în stare așa ticăloasă e aceea ce a înjosit de atâte ori trufia semilunii, iar acei trei fruntași sunt Hatmanii Iablonovski și Potoțki și cel din mijlocul lor însuși Ioan Sobiețki, regele Poloniei.

Și cum să nu fie supărat și necăjit vestitul rege? El, Sobiețki, fala Leșilor, eroul creștinătății, mântuitorul Vienii, să fie nevoit pentru a doua oară a da paș Turcilor, a să trage dinaintea Tătarilor și a Moldovenilor! a-și privi oastea ticăloșită din lipsa merindelor, horopsită de dușmanii carii îl urmează mișelește fără a îndrăzni să dea pept fățuș cu el, și făcu pradă tot ce cade, tot ce rămâne pe urmă; a nu întimpina în drumul său de cât o fioroasă pustietate!

Cum am zis, mergea încet și gânditor. Hatmanii lângă dânsul păzeau tăcere, respectând supărarea să de care și ei să împărțeau.

— Ce castel e acesta! întrebă Sobiețki când ridicând capul zări pe sprinceană dealului înălțindu-să trufașă dinaintea lui cetățuea Neamțu. Cu bună seamă vr'un cuib al tâharilor acestora de Moldoveni!

— La vreme de război, aici domni Moldovei obicinuesc a-și trimite averile lor, răspuse Potoțki.

— Așa! Să mergem dar să-l luăm. Oh! vai să-mi răzbun pe Cantemir, care mă înșeală, și mă făcu să perd atâția viteji.

— Eu ași zice să lăsăm cetatea aceasta, zise Iablonovski, și să ne urmăm drumul înainte. Avem tunuri de câmp, nu de asalt.

— Ba, pe numele patronului meu! nu va zice lumea că o cetate s'a arătat dinaintea lui Sobiețki fără a-i să cuceri. N'avem tunuri Vom lua-o dar cu mâ-nile.

— Numele M. Tale e destul tun, zise Potoțki.

Trufia polonului măgulindu-să de această groasă lingusire, fața i-să însenină la ideea unei izbânzi atât de lesnicioase, și îndată dete poruncă să înșire oastea cătră cetate.

pentru dânsii este și creșterea gândacilor de mătase.

Românii Megleniți, cari sunt oameni foarte deștepți, întreprinzători și de o tenacitate uimitoare, alcătuesc, precum să vede din numărul lor, cel mai însemnat grup al Românilor Macedoneni: grosul populațiilor românești din Turcia îl formează Aromânii propriu ziși, adică acei Aromâni, pe cari îi întâlnești în toate orașele Orientului, cari au cele mai mari și mai frumoase comune de munte și cari, necontestat, sunt din toate punctele de vedere elementul superior tuturor naționalităților din Orient.

Pentru a lămuri mai bine condițiunile vieții economice a acestor Aromâni, trebuie să mergem înapoi cel puțin cu un veac și jumătate. Lucrul acesta e indispensabil, căci altele erau atunci așezămintele lor, altele condițiunile de traiu și cu totul altele sunt cele de astăzi. (Va urma).

FELURIMI.

Obârșta cuvântului »fiacăr«. În 30 August să serbează ziua sfântului Fiacrius (Fiacre). Acesta a fost feciorul regelui Scoției Eugen IV. dar a abzis de tron și de toate plăcerile lumești și mergând în Franția, a trăit ca pustuic, lângă Meaux.

Aici a făcut mult bine cu oamenii, îi ajuta și mângăia în nenorociri și le dădea tot felul de sfaturi și povețe, așa că oamenii îl cinsteau foarte mult. Murind în anul 670, oamenii din ținutul Meaux au ridicat în onoarea lui mai multe biserici și făceau pelegrinaje la mormântul lui din Meaux. Cu un cuvânt poporul, după viața evlavioasă ce a avut-o Fiacre, îl conzidera de sfânt și deveni cel mai însemnat sfânt al Franciei. Natural că multe întreprinderi și l-au ales de patron (ocrotitor). Așa și l-a ales de patron și Sauvage, care avu cele dintâiu trăsuri de închiriat pe bani în Pariz. Pe trăsuri stătea echipul sfântului Fiacre și poporul numi și trásurile cu acest nume. Răspândindu-să trásurile pe plată, să răs-

În cetățue să aflau optsprezece plăeși, trimiși de Ispravnicul de Neamț pentru străjuire, în lipsa garnizoanei care era la Fălci pe lângă Domnul Cantemir, unde tăbărâse armia turcească. Cu câteva ceasuri mai nainte sosise un tânăr plăeș, a cărui cal asudat păștea înșelat troscotul ce creștea pe lângă ziduri.

— Mai bea o dușcă, băete, zise un bătrân de care să vedea că ascultă toți, și ne spune ce ai mai văzut la Iași?

— Ce să văd tată? Blăstămăție! Târgul îi în jaf. Leșii pradă și desbracă pe bieții oameni.

— Ș'apoi zic că's creștini!

— Creștini! au prădat bisericile și mănăstirile de odoare.

Nu știți încă? S'au dus să iea pe Sfânta¹⁾ dela Triistetite.

— Doamne ferește! ziseră plăeșii făcându-și cruce.

— Așa, urmă tânărul; eram acolo când au mers să iea racla Sfintei, dar călugărul

¹⁾ Moaștele Sf. Paraschevi dela Epivata, aduse cu cheltuiala Domnului Vasile Vodă. (N. A.)

pândi pretotindinea și numele lor de »fiacăr«.

Multe și de toate. Dintre animale mai mult trăiește balena, până la 1000 de ani. Elefantul trăiește 400 de ani, lebăda 300, broasca țestoasă, vulturul, corbul și cămila câte 100 de ani, leul 70, calul 25—30, vacile, urșii, cerbul, porcul și cănele câte 20 de ani, mâța 15, vulpea și oaia 10, iepurile 7 și veverița 8 ani.

— Animalele kenguru din Australia mănca de 4 ori atâta iarbă, ca vaca.

— Vulturul și șoimul, să zice, că simt mirosul hoitului din o depărtare de 40 miluri.

— Cine fumează pe zi țigarete de 5 bani, în zece ani cheltuie pe fumat, cu camete cu tot 745 cor. în 25 ani 3110 cor.

— Din o bucată de fer de 25 cor. putem face: potcoave în preț de 52 cor. 50 bani; ace de cusut în preț de 1775 cor.; cuțite în preț de 16,290 cor. și pene (rugău) de ciasuri în preț de 250,000 cor.

— Orașul Newyork a cheltuit în anul trecut 2 milioane 605 mii cor. pentru biblioteci publice.

— Nobilimea înaltă (lorzi etc.) a Angliei numără 750 de membri.

Partea Literară.

Poesii populare.

Com. de George Haizea, zugführer în Regimentul de Infanterie Nr. 2.

Doamne de când m'am născut
Nici un bine n'am avut
Ori în ce parte m'oiu duce
Binele de mine fuge,
Am născut în ceasuri grele
Amar de zilele mele
Nu știu doamne ce să fac
De năcazuri să mă scap,
Plâng amar mă tânguesc
Și viața mi-o jelesc
Că nu pot avea eu bine
Ori și unde plec în lume.

simțind a închis poarta, și n'a vrut să deschidă, atunce...

— Pui de om călugărul! strigară ascultătorii.

— Atunci Craiul lor a poruncit s'aducă tunurile ca să spargă porțile, dar mai întâi a trimis răspuns călugărului, care ședea în clopotniță să deschidă, ori face mănăstirea praf și pulbere.

— Auzita-ți acolo litfa cea păgână! Și ce a făcut popa?

— El a răspuns că nu se aștepta s'audă așa vorbă de la un împărat, care să zice creștin, și că M. S. e mare și puternic, poate să facă ceea ce zice, dacă nu să teme nici de Dumnezeu nici de sfinții lui, dar el nu deschide poarta, și s'a îngropa sub zidurile bisericii, și apoi lumea va judeca între dânsul atât de slab și între M. S. atât de tare.

Auzind aceste, Leahul s'a făcut foc de mânie și dasă acum poruncă să împuște, când unul din hatmanii lui i-a zis nu știu ce. — Cum îmi spunea oamenii, i-a zis că nu să cade să facă așa lucru, să strice casa Domnu-

Rău e Doamne 'ndrăgostit
Că nu poți fi liniștit
Nu poți bea, nu poți mânca
Și nimic nu poți lucra,
Făr' umbli din sat în sat
Ca și cănele turbat
Te poartă sara pe tină
Ca ziua pe vreme bună
Te poartă, te amețește
Și nimic nu-ți folosește.

Din Turnișor.

Culese de Ioan Muntean, junc.

Așa-i stă mândrii frumos
Când șede în grădină jos
Intre mii de floricele
Ea mai mândră decât ele!

Am o mândră ca o stea
Doi-trei umblă să mi-o ia.
Du-te mândro cu totul
Și stăi unde stă Oltul,
Nici acolo să nu stai
Să te mai duci nouă ai
Nouă ani și nouă zile
Și să te'ntorci iar la mine.

Mândra mea de astă-vară
Mi-o trimes o carte asară
Și trei frunză de răchită
Să mă duc, că să mărită,
Eu îndărăpt i-am trimes
Pe trei fire de ovăs
Două flori din iarbă verde
Că doară'n sat mai sunt fete,
Mai frumoase, mai de treabă
Nu ca ea o gură slabă.

Lelița cu cărpa sură
Șede 'n drum și cere gură
Naiba n'are ce lucra
Făr să dea mândrii gura
Doar gurița mea-i vândută
Încă din vara trecută.

Lovească-te mândro zău
Lovească-te dorul meu
Să te văd că cum vei ști
Pe altul a mai iubi.

Auzit-am mândro bine
Că te lauzi la vecine
Că eu umblu după tine
Și tu n'ai grije de mine,

lui și altele multe. Indestul că l'a înduplecat să dea pace bisericii.

— Și ce fac acum Leșii la Iași?

— Este o săptămână de când s'au dus după ce au văzut că nu mai au merinde pentru osti, și au purces pe Bahlui în sus, gândind c'or găsi de toate; dar acolo să vedeti. Vodă din lagărul Turcilor cum a auzit de aceasta a și pornit după dânsi un Mirzac c-o mulțime de Tătari și vr-o cinci steaguri de Moldoveni, iar mai întâi a trimis pe loz pe Căpitanul Turculeț c-o strajă de călăreți, care apucând înainte, a scos toți oamenii de prin sate, a dat pojar fânului și fanațelor, a ascuns prin gropi și orzul, și dușmanul avea tot pustiu în drumul său, încât agiungând la Cotnar nu găsea să mănânce decât poamele copacilor; ba încă a pus prin bălți și niște ierburi veninoase de care cum bea crăpa; și vai de capul lor! pereau cu sutele și ei și caii, iar care rămânea pe urmă cădea în mâinile Moldovenilor, care fără mai multă judecată ori îl spânzura, ori îl înșepa. (Va urma.)

Eu am venit numa-odată
Și m'a știut lumea toată,
Am venit numa 'ntro sară
M'a știut un sat și-o țară.

Dare de seamă și mulțumită publică

Din Vurpăr.

(Urmare și fine.)

Miron Slav, Achim Slav și Măcinic Slav din Bradu câte 25 cenți, Stefan Lungu 10 c. Nicolae Milca 50 c. Irimie Mărginean și George Mărginean din Veștem câte 10 c. Ioan Dușe, Sibiu 1 dol. Petru Radu, Cașolț 50 c. Nicolae Chidiu, Mohu 15 c. Ioan Savu, Mohu 10 c. Ioan Opreș, Șura-mare 10 c. Pavel Nan, Mohu 25 c. George Popa, Vadu 50 c. Gligor Voinea, Vadu 25 c. Achim Dămian 25 c. George Boian 25 c. Nicolae Jurca 50 c. Nicolano Morar, St.-Paul 25 c. Petru Sederos, Șoimuș 50 c. Barampoi Zugmai 12 c. Froznoi Losile 13 c. Ioan Marcu, Vurpăr 1 dol.

In numele poporului întreg trimitem marinimosilor dăruitori mulțumite noastre și rugăm pe Dumnezeu să le dăruiască în străinătate petrecere cu pace și rentoarcere norocoasă în patrie.

Nicolae Manțlu, I. Banea, Toma Bugner,
paroch. episcop I. episcop II.

NOUȚĂȚI.

Dar pentru biserică. Din Cisteiu ni-să scrie, că creștinii buni de acolo cu numele Ioan Muntean, Elena Armian și Florica, împreună cu coristul Andronic au dăruit pe seama sfintei biserici de acolo un rând de vestimente preoțești, în preț de 129 coroane. Faptă milostivă creștinească și vrednică de laudă.

In seminarul tinerimei studioase din Blaj să primesc ca interni, gimnasiști pe anul școlar viitor, pentru o taxă sumară de 266 cor. Cererile de primire sunt a să adresa consistorului metropolitan gr-cat. din Blaj, până la 14 August n. Ceice în anul expirat școlar nu s'au aflat în seminar au să trimită extras de botez, testimoniul școlar și atestat de vaccinare. In cererea de primire părinții au să declare, că cunosc condițiile de primire și să obligă a le împlini.

Anuarul școlii capitale gr-or. din Lugoj, pe anul școl. 1906/7 a apărut și ni s'a trimis la redacție. E publicat de George Joandrea, învăț. Cuprinde doue conferențe de dl G. Joandrea și știri școlare.

Să caută meserlași români în comuna Rebrisoara din comitatul Bistrița-Năsăud, care are 3400 suflete. Să caută anume dubălar (argăsitor), un ciobotar și un rotar, cari ar putea să și facă bun câștig acolo. E și o casă în care o femeie harnică ar putea începe și ceva negustorie, iar bărbatul să poarte meseria.

Șerpi veninoși în Cerna. Săptămâna trecută doi copii din Hunedoara, scaldându-se în Cerna, au fost mușcați de nește șerpi veninoși. S'a constatat, că șerpii au fugit din menageria, ce să află în Hunedoara. Din pricina aceasta scaldatul în Cerna pentru vara aceasta a fost oprit.

Urși și mistreți. Din Sepsi-Sângeorz să scrie, că în ținutul Orbai mistreții sau porcii sălbatici nimicesc pământuri întregi de sămănături, iar urșii atacă cirezile de vite.

Să caută două servitoare pentru școala de menaj din Sibiu, începând din 10 Septembrie 1907, până la 15 Iulie 1908. A să adresa conducătoarei școlii Iulia Dancăș, Rășinar.

Să prăpădește Ungaria. Fișica din Aiud »Alsófehér« sbiară cât poate, că pe podul de preste Murăș dela Mihalț vamașul dă trecătorilor fidule de vamă românești de următorul cuprins:

»Podul Murășului

Sedulă de vamă

20 fileri

Calugăru.

Sbiară fișica și întreabă, că cum să poate una ca asta, ca pe un pod făcut pe banii statului și ai comitatului să se dea fidule în limba română? In urmă provoacă comitatul și căile ferate să puie capăt acestui »abuz«, ba să și pedepsească pe aceia, cari l-au suferit, că de nu — să prăpădește Ungaria.

Al 110-lea. Casariatul »Reuniunii române de înmormântare din Sibiu«, a solvit ajutorul statutar după răposatul membru Eva Stoica n. Poplăcean, zilerită.

Acesta este al 110-lea caz de moarte în sinul Reuniunii române de înmormântare sibiene.

Coroane eterne. Intru vecinica odihnă a răposatei Elena Sander, fost membră în comitetul despărțământului femeesc întregitor de pe lângă »Reuniunea sodaliilor români din Sibiu« s'au făcut următoarele daruri: dnele Ana Aron, prezidentă 1 cor. 50 bani, Ioana Rebege, Elisaveta C. Popa, Elena Siif, Elisaveta Florian, membre în comitet; Rozalia Ilieș, Paraschiva Tălmăcian și Paraschiva Iancu, membri ai despărțământului, fiecare câte 50 bani și Ioan Sander, soțul repodatei 2 cor., sau în total 7 cor., din cari 3 cor. 50 bani fondului »Masa învățăceilor meseriași« și 3 cor. 50 bani fondului »Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace«. La acest din urmă fond dl Petru Ilieș, compactor dăruiește 1 coroană.

Furt de pești. Baia-Sprie avea un lac de pești, în estensiune de vre-o 2 jugăre, în care prăsea orașul păstravi. In una din nopțile trecute nește hoji au ridicat jlipurile și prințând toți păstravi, i-au dus. Păzitorul, care își are locuința pe malul lacului, n'a auzit nimic.

Internat de fete D-na Maria Radu, văduva fostului protopop Dr. Sebastian Radu dela Uioara, cu începutul acestui an școlar, deschide un internat particular pentru fete în Cluj. Vor fi primite în internat copile cari studiază preparandia sau altă școală. Taxa lunară va fi de 50 cor. pentru care sumă fetițele vor primi cuartir, proviziune completă, instrucțiune practică și de limbi. Recomandăm cu căldură tremosul plan a d-nei Radu tuturor părinților, cari au de gând să și crească copilele la Cluj sub o îngrijire bună.

Rescoală pentru scumpete. In Fildelfia, oraș mare în America de nord, măcelarii au urcat prețul cărnii, cam cum să întâmplă și pe la noi. Din pricina aceasta însă s'a răsculat poporațiunea, luând parte la rebelie mai cu seamă deregătorii subțiri la pungă și femeile. Poliția a arestat mai multe femei.

Atentat contra regelui Sârbiei. Regele Petru al Sârbiei a plecat la o scaldă. Pe linia ferată, pe unde avea să treacă trenul regal, nește atentatori au scos într'un loc șinele, dar cantonierul (boacterul) a observat lipsa șinelor și așa s'a încunjurat primejdia.

Vecinătate de coloniști. »Drapelului« îi să scriu din Rachita (lângă Făget) următoarele: In 20 Iulie următorul caz revoltător s'a întâmplat în comuna noastră: Fiul lui Ioan Geju pascând vitele în hotarul nostru o vacă a trecut drumul de țeară și a rupt doi cucuruzi din hotarul ungușilor coloniști din Igazfalva. Intra acestea vine gornicul și ia nu numai vaca, care a trecut hotarul ci și pe celelalte 4 vaci din hotarul nostru. Văzând aceasta fiul lui Ioan Geju a mers la tată-său, care în apropierea pășunatului făcea o jireadă de grâu și i-a spus totul. Merg împreună la fața locului, ca să se înțeleagă cu gornicul,

pe care l-a rugat ca să nu-i ducă vitele în Igazfalva, fiindcă el îi dă zălog, iar paguba o va plăti. Ungurul însă nu s'a învoit așa. Cum vorbesc ei, un vițel era să treacă la celelalte vite în hotarul ungușesc, Ioan Geju voia să-l oprească, a curs cătră vițel, dar nu a făcut doi pași până gornicul l-a și împușcat pe dinapoi în mâna dreaptă, rămânând glonțul în mână. Nu s'a îndestulit însă cu aceasta, ci a năvălit și la socrul lui Ioan Geju (care e schiop de un picior și care venise și el, ca să vadă ce face ginere său), lovindu-l peste umeri cu bățul lui cel mare. Intra acestea mai vin trei trăsuri ungușești. Cei din trăsuri coborîndu-să au năvălit iar asupra lui Ioan Geju, ba unul dintre ei cu furca de fer a voit să-l străpungă, dar văzând că e împușcat, l'a lăsat.

Joc cu sfârșit trist. In satul Biharudvari (Bihor) o ceată de băiați să jucau de-a hoții. Un băiat de 10 ani, Koti Károly era ucigasul din Dánoș, care fu osândit la moarte. I-au pus un ghiț în grumaz și l-au atârnat de un arbore. Koti de-odată începu să dea din mâni și picioare, dar nu putea grăi. Băiații gândeau că el face numai comedii, când colo el s'a nădusit și a fos luat mort din arbore.

Ucigașul tatălui său. Acum 4 ani a fost găsit ucis în casa sa proprietarul bogat din Nădlac (Ungaria), George Țoțora. Faptul că ucigașul este fiul ucisului, Alex. Țoțora. Când s'a ivit gendarmeria să-l prindă, a amețit, apoi a mărturisit, că în adevăr el a omorât pe tatăl său și a jăfuit câteva mii de floreni. Nenorocitul a mai adaos, că voia și el să se înștiințeze, deoarece îl muștra grozav costința și în toată noaptea îi să arăta trupul sângeros al tatălui său.

Festivitate iubilară. Reuniunea meseriașilor din Săliște aranjează Duminecă, în 4 August c. o festivitate jubilară din prilejul împlinirii a 25 ani de existență.

Programul festivității este următorul: La 7 ore a. m. participarea la serviciul divin în biserică cea mare, la sfințirea steagului și la parastasul ce să va celebra întru amintirea membrilor răposați.

— La 10 ore matineu în sala festivă a școlii: »Cu noi este Dumnezeu«, de Anastasescu, executată de Reuniunea de cântări. Vorbire ocazională rostită de prezid. Reuniunii Dr. N. Comșa. Predarea steagului. »Pe al nostru steag«, cor. cu acompaniare de orchestră executată de Reuniunea de cântări.

— La 12 ore banchet.

— La 2 ore petrecere cu joc la »Nededu«, la caz de timp nefavorabil în »Pavilionul elvețian«.

Și în Anglia începe de un timp scurt a să lua în considerare tot mai mult chestia îngrijirii dinților la copii de școală, angajându-se la cele dintâu școale ale Londrei, Edinburghului etc. cum sunt Wellington College, Marlborough College, Harrov College ets. dențiști pentru școale, cari vizitează dinții băiaților și fac comunicări regulate părinților despre starea dinților copiilor lor. O îngrijire regulată a gurii cu un mijloc de curățit dinții, nesticăcios și corăspunzător tuturor recerțelor higieniei moderne, cum este d. e. Kalodontul, valorat de ani de zile, este neincunjurat de lipsă pentru conservarea sănătății noastre și nu să poate îndestul recomanda părinților.

Cartea engleză: Românul american, atât de trebuincioasă celor ce sunt sau merg la America, a eșit în tipar în tipografia noastră în o ediție nouă, prelucrată cu îngrijire. Cartea, cum știm, e alcătuită de dl Victor Lazăr. Prețul 1 cor., și 10 bani porto, se poate procura la administrațiunea »Foi Poporului«.

Aviz. »Frăția« inst. de cred. și economii, societate pe acții în Agnita (Szentágota) a acordă împrumuturi cambiale, pe obligațiuni și hipotecare pe lângă Interese de 7% și primește depuneri spre fructificare cu 4 $\frac{1}{2}$ %, după cari Institutul plătește darea.

Vijelie. Sâmbăta, în 27 Iulie c. a bântuit o vijelie mare prin comitatul Hunedoarei, făcând mare pagubă în sămănături. Mai mare a fost vijelia pe la Deva. În Cârjiți apa a mănăat 42 de oi și 12 vite. Mai multe case s'au prabușit. În Deva apa de ploaie a pătruns prin pivnițe. Sămănăturile la Deva sunt total nimicite. Paguba este vre-o 60 mii cor.

Turneul Zah. Bârsean. Cum am scris, turneul teatral al dlui Bârsean a fost oprit la Făgăraș, cerându-se să arăta, ca atât dl. Bârsean cât și însoțitorii săi să fie cetățeni ungari. Aceasta pedecă acum este delăturată. Anume săptămâna trecută Joi, la orele 6 p. m., s'a făcut la primăria din Sălăște cununia civilă între dl. Z. Harie Bârsean și d-șoara Olimpia Brașoveanu, logodnica d-sale. Prin această cununie d-șoara O. Brașoveanu a devenit cetățeană ungară,

Cei doi artiști vor fi însoțiți în calea lor și de dl. N. Băilă din Vale, elev în anul al treilea al Conservatorului. Fiind toți trei artiști cetățeni ungari nu mai e nici o piedecă în calea lor de triumfuri și izbândă!

Dl. Bârsean a dat Sâmbătă și Duminecă doue reprezentatii în Sălăște. Succesul a fost splendid, atât moral, cât și material.

Dela Sălăște dl. Bârsean a plecat la băile dela Sângiorz, (l. Năsăud), unde va da reprezentații Vineri, în sara de S. Prococ Ilie, apoi Sâmbătă și Duminecă. În aceste părți dl. Bârsean merge pentru întâia oară și Români de acolo au primit cu mare căldură.

O explozie la poșta din Cluj. Luni în 29 Iulie c. s'a întâmplat o puternică explozie de dinamită în zidirea direcției postale din Cluj. Un necunoscut, sub numele de Horváth Dezső, a dat la poșta din Chезді-Oșorheiu o lădiță pe adresa lui Becsek Imre în Covasna. Acesta, bănuind ceva rău, n'a primit lădița și așa ea a fost trimisă, ca de obicei la direcția postală din Cluj, unde a fost desfăcută Luni. Când servitorul Margittay a scos cuiele, lădița a explodat cu o detunătură groaznică, zdrobind totul prin casă și rănind greu pe servitor. Cei doi deregători, ce erau de față, au asurzit. Acum să caută, că cine a trimis lădița sub numele de Horváth Dezső.

Făptuitorii atentatului dela podul dela Branșca, — despre care foile ungurești au scornit în mod obraznic, că ar fi Români — au fost prinși. Ei sunt doi italieni și un ungar, cu numele Nedelkovics Péter, Vandelli Lajos și ungarul Révész Péter. La început ei au tăgăduit, dar în urmă au recunoscut faptul, zicând că au voit să strice podul, ca făcându-se altul să capete de lucru. Dinamita au luat-o dela nește pietrari din Ghelar. — Ei, ce zic acum obraznicii de perciunați de pe la foile ungurești?!

Serbare. Societatea pentru ajutorarea copiilor săraci din Sibiu și cari nu umblă încă la școală, va da o serbare de grădină, împreună cu joc, Duminecă în 4 August c. în grădina »Hermann«, decorată sărbătorește.

Va fi o loterie de binefacere, bazar și postă-iux etc. Programul constă din coruri de bărbați, soli, cuplete etc. Inceputul la 5 ore d. a.

Seutul cel mai sigur contra periculoasei diaree de vară ar trebui să-l cunoască fiecare mamă, care e îngrijită de viața copilului ei. La nutrirea cu făină »Kufeke« turburări de mistuire să numără între rarități. »Kufeke« are cea mai mare putere de nutrire, promovează formarea de mușchi și oase și face copiii sănătoși, puternici și rezistenți contra multor boale de copii. »Copilul de fiță« broșură instructivă, să poate căpăta gratis în locurile de vânzare sau la R. Kufeke, Viena I.

Cazuri de moarte. Adâncîntristați aducem la cunoștință, că iubita noastră mamă, bună, respectivă soră Ecaterina văd. Dragits n. Moldovan a încetat lin din viață Marți la 10/23 Iulie a. c. în Sălăște, la adânci bătrânețe, împăcată cu sine, mulțumind lui Dumnezeu pentru toate și provăzută cu sfânta taină a cuminăcăturii. Oămintele răposatei s'au așezat spre odihnă vecinică Mercuri în 11/24 Iulie a. c. la 5 oare p. m. cimiteriul bisericii ortodoxe răsăritene române din Deva, în cripta familiară. Dr. August Dragits, medic. Minerva văd. Dr. A. Brote născută Dragits. Petru Dragits, primpretor ca fi și fiică. George Moldovan, notar penz, ca frate. Maria P. Dragits născ. Demian ca noră. Petru, Natalia și Minerva Dragits ca nepot și nepoate.

— Văduva Ana Caicușiu n. Stanciu prescurărită în Sibiu a încetat din viață în etate de 86 ani. Inmormântarea s'a făcut Duminecă, în 28 Iulie c. Pe reposata o deplâng fii Maria și Ioan.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din jurul Gherlei — Szamosujvár își va ținea adunarea generală de ast-an în Mintiul-Gherlei (Szamosujvárnémeti) Duminecă la 11 August st. n. Să vor ținea 3 ședințe, cu program bogat.

A 17 a expoziție de vite de prăsilă împreună cu împărțire de premii în bani, o va aranja »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiu« în comuna Săcădate. Biroul Reuniunii adresându-se primăriei comunale din Săcădate, a rugat-o să țină cât mai neîntârziat cu fruntașii comunei și cu cei din comunele învecinate o consfătuire, în care ocupându-se de afacere, să aleagă ziua în care să se țină expoziția, să numească comunele din care să se admită vitele la expoziție, să institue un comitet aranjator local, care să ia măsuri pentru aranjare, se institue anchete în comunele admise cu vitele la expoziție și să dea instrucțiuni proprietarilor atât cu privire la curățenia cât și cu privire la hrănirea vitelor. Premii se vor împărți în valoare de 200 cor. Ne nutrește speranța, că Săcădateii vor ști aprecia nizuințele Reuniunii agricole ce tind la înflorirea și bunăstarea plugarilor nostri.

Țiganii. Le umblă rău acum bieților Faraoni. În urma omorului dela Dános și altor omoruri, săvârșite de Țigani, cu deosebire în Ungaria, ministrul de interne Andrássy a hotărât să ia măsurile cele mai aspre contra Țiganilor nomazi. Se va ținea în această afacere o anchetă în ministeriu, pentru a se discuta în privința măsurilor lor ce trebuiesc luate. Conform datelor statistice cele mai multe omoruri, jafuri, furturi în Ungaria sunt făptuite de Țigani. În Ungaria sunt cam 6000 Țigani nomazi, cei mai mulți pe Șesul cel mare al Ungariei. Ministrul vrea să-i silească pe toți aceștia a-și lua locuințe statornice. Țiganii corturari vor fi prinși și siliți cu forța să se așeze într-un loc și să lucreze, iar Țiganii străini vor fi isgoniți din țară. Copiii de Țigani vor fi duși cu sifa în azile de stat. Ministrul are deja gata un proiect de lege pentru regularea afacerii țigănești.

Corul plugarilor români din Ocna-Sibiului a dat Duminecă un concert bine reușit. La jocul, ce a urmat concertului, ar fi voit să joace și țărani jucerile lor românești, dar n'au fost lăsați de aranjeri, ci s'au jucat numai jocuri nemțești. Aceasta n'a fost la loc.

Producțiuni și petreceri.

IN SIBIU.

Un grup de meseriași români aranjează o petrecere de vară Duminecă, în 4 August st. nou c. în pavilionul din pădure. La caz de timp nefavorabil petrecerea nu să va mai ținea.

IN VEZA.

»Societatea meseriașilor din Blaj« aranjează o petrecere de vară Duminecă în 4 August n. 1907, în »grădina Comșa din Veza«, iar la caz de ploaie în sala otelului »Univers«.

IN MINTIUL-GHERLEI.

Inteligența română din Mintiul-Gherlei și jur aranjează o petrecere de vară în 11 August 1907 st. n. cu ocaziunea adunării generale a »Reuniunii învățătorilor români gr.-cat.« din jurul Gherlei în Mintiul-Gherlei sub scut sigur și spașios. Venitul curat este destinat în favorul reuniunii inv. rom. gr.-cat. din jurul Gherlei și a bisericii gr.-cat. din Mintiul-Gherlei.

IN ȘIEU-MĂGHERUȘ.

Tinerii economi din Șieu-Măgheruș dau o producțiune teatrală împreună cu joc, în 4 August st. n. sub scut sigur. Venitul curat e destinat în favorul bisericii gr.-cat. din loc. Să vor juca comedii: »Peatra din casă« de Vasile Alexandri, și »Pictorul fără voie« de Antoniu Pop, apoi »Barbu Lăutariul« cântec comic de V. Alexandri, predat de dl. Ales. Baba stud. gimn. și »Pe neașteptate« monolog de Antoniu Pop, predat de A. Oltean june ec.

Să poate căpăta în tot locul

Kalodont

88 24-42 a lui Sarg

oreamă de dinți neînconșurat de lipsă, păstrează dinții curați, albi și sănătoși.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRAȚIEI.

Agnita. V'am scris pentru chiarificare o coresp. Credem, că ați primit-o.

G. H. reg. 2 Loco. Din poeziile populare am ales în nr. de azi. Poezia cătănească nu o publicăm. Abateți-Vă odată pe la noi și vom spune cauza.

B. P. în V-re. Nr. de azi mai merge, apoi să sistează. Vezi avizul din fruntea foaiei.

Proprietar, editor și redactor responsabil

Silvestru Moldovan

Tiparul »Tipografia« Henric Meltzer

Știți Dvoastră,

pentru-ce cafeaua de boane este atât de desavantajoașă sănătății?

Fiindcă cafeaua de boane conține o otrăvă (Coffein) foarte iritătoare, care introdusă și în cantități mici în organism, cum se face prin luarea zilnică a cafelei, are efect periculos asupra inimii, nervilor și stomacului.

Aceasta a stabilit-o incontestabil știința.

Un adaos indestulitor de cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner face cafeaua priincioasă pentru sănătate și-i împrumută totodată un gust plăcut, atrăgător.

Copli să se dedeie în general numai la cafea malt-Kneipp a lui Kathreiner fără nici un adaos.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă se răspândesc pretotindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă indeosebi inserarea în »CĂLIN-DARUL POPORULUI«.

Informații se dau și comenzi se primesc în administrația »FOII POPORULUI«.

Prima vâpsitorie artistică transilvană cu vapor și institut de curățit pe cale chimică

Carol J. G. Mühlsteffen
str. Vâpsitorilor (Färbergasse) 19.

Intrarea mai comodă se face din strada Ocnei, preia toate comenzile, ce se țin de această branșă, și cari se eșecută conștient și foarte ieftin.
12 9—

Săcară nouă

cumpără

Stefan Moga
SIBIU, strada Trenului Nr. 4.
170 1—3

Să caută

un învățcel la rotării, în vârstă de 14—15 ani și să știe scrie și ceta, la

Iacob Marchiș,
măstru rotar în
Sibiu, Heiden-Gasse Nr. 11.
166 2—2

De vânzare

să afie în Ocna-Sibiului, în strada Lungă Nr. 297 (vis-à-vis de »Pretoria«) o casă cu curte, cu 4 odăi, 2 culine (de iarnă și de vară) și cu șură, grajd, cotețe și alte clădiri economice. Informații mai de aproape de proprietarul

Harró János a Károlyé
Ulița Lungă Nr. 297.
169 1—2

Carol Albert

croitor de cavaleri

— Sibiu —

Strada Faurului Nr. 2

recomandă p. t. publicului

● ● noutățile ● ●

soase chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, cu deosebire deposit mare de stoffe englezești, din cari se eșecută după măsură cele mai moderne vestminte, precum: Sacko, Jaquette, frăcuri și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore.

159 45—52

Cea mai bună cremă pentru ghetă

dă glanțul cel mai frumos și ține pielea durabil Nigrin este de recomandat din punct de vedere sanitar, fiindcă Nigrinul nu închide hermetic pielea, chiar și la folosire continuă, astfel nu împedecă evaporarea picoarelor.

ST. FFRNOLENDT, VIENA.

98 14—52 furnisor de curte c. și r.

Se capătă pretotindenea.

I. CORNEL DEMETER

farmacist în Szászváros.

Preparate cosmetice.

Cream de benzoie mygdale. Creamul de benzoie mygdale servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea mâinilor și feței, dând odată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurătenii de pe mână și față, — precum: pete, bubițe, zgrăbunțe, pistonii (mitesser) precum netezește și zbărciturile. Conținutul creamului acestuia e nestricăcios pentru față și mâni, Prețul 60 fil.

Săpunul de benzoie mygdale. Săpun excelent pentru toilette. E preparat din ingrediente foarte fine, și din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. Prețul 70 fil.

Poudre Veturien. Acopere foarte bine încât nici nu să observă că fața este pudrată. Întrebuințată pudra cu creamul de benzoie mygdale, scutește de urmările neplăcute, ce altcum ar cauza vântul, razele soarelui. Este în culoare albă, roză și galbă. Prețul 1 Cor.

Veturien Parfem. Vera-violetta, cel mai fin parfem de violele, lăcrămioare și scumpie (iorgovan), Prețul 1 Cor. 60 fil. „Ideal“ cel mai nou parfem, 2 cor.

Apa de gură „Kremier“. (Albă sau roșie). Prin întrebuințarea apei acesteia nu devin dinții găunoși, — și delătorează durerea dinților, precum să și întăresc dinții și gingiile. Prin întrebuințarea apei acesteia, să delătorează mirosul neplăcut și greu din gură. Prin întrebuințarea apei acesteia cu pravul de dinți »Kremier« devin dinții foarte frumoși, albi. Prețul 80 fileri.

Pravul de dinți „Kremier“. Prin întrebuințarea pravului acestuia devin dinții frumoși și albi. Prețul 70 fil. *Peri de dinți fine.* Alegere mare în diferite prețuri. *Esență de China.* Contra căderii părului cu rezultat foarte bun. Prețul 1 Cor. 20 fileri. *China tannopomada.* Pentru creșterea părului. Prețul 70 fileri. *Oleu de nucă* Extract de nucă oleica, pentru conservarea părului 1 sticlă 80 fil. 158 b 1—3

Syrup de zmeură! Curat numai din suc de zmeură de pe munte, preparat cu zahăr rafinat. 1 coli postal de 5 kilo 6 cor. 50 fil.

INSTRUCȚIUNI.

Extracte pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și altor beuturi.

Cine voește a-și prepara rum și licheruri foarte fine, bune și ieftine să întrebuințeze din aceste extracte. Prețul pentru a prepara 1 litră costă 40 fil din ori-care extract.

Rum de beut. Rum fin pentru thee. *Slivoviță.* *Rachiu de drojdie.* *Beutură dulce de vișne.* *Rachiu de bucate.* *Borovița.* *Rachiu de prune.* **Extracte de liher:** *Allusch.* *De Pere.* *De Cireșe.* *Marasquino.* *De Vanilie.*

Thee foarte fină! Pachet cu 20 fil., 1 cor. și 2 cor. Kilogramul cu 3, 10 și 20 cor.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

8 26—52

— Intemeiată la anul 1868 —

În Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutreturi și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru cazul morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

Asigurări pe speș de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului: + Capitale asigurate asupra vieții:
94,975.294 coroane. + 9,293.195. coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,295.120.15 c. pentru capitale asig pe viață 3,760.810.21 c.

Oferte și ori-ce informații se pot primi dela:

Diracțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

„Tipografia“ HENRIC MELTZER, Sibiu.

P. T.

Am onoare a face cunoscut onor. public, că preiau și duc în deplinire ca specialist și cu prețuri solide și reale tot felul de lucrări aparținătoare

specialității tipografice,

cum sînt:

tipărire de cărți, ziare, placate, circulare, ori-ce-fel de bilete, tot soiul de tipărituri și lucrări de accidente

in ori-ce culoare.

In urma unei praxe de mai mulți ani, sînt în stare a ținea concurența cu ori-care tipografie, și rog onor. public la trebuință a onora cu comande tipografia mea.

Prețuri corespunzătoare.

Recomandându-mă în bunăvoința onor. public românesc, semnez

Cu deosebită stimă **HENRIC MELTZER**
Sibiu, str. Măcelarilor 12.

Săpun de lapte de crin Steckenpferd

de Bergmann & Co, Drezda și Teschen a/E.

este și rămâne, conform scrisorilor de mulțumită ce sosesc zilnic, cel mai cu efect dintre toate săpunurile medicinale contra pișturilor cum și pentru dobândirea și păstrarea unei piei delicate, moale și un tein's rosaceu. Prețul unei bucăți 80 fil. Să afli în toate farmaciile, în drogherii, parfumerii și negustorii de săpun și lo-cale de frizeri. 102 13—50

Garnituri de mașini de îmblătit prima calitate, mănate cu locomobile (motoară) de vapor și de benzin, să capătă în prețuri ieftine, pe plătiri și în rate favorabile la:

SAM. WAGNER

Prima turnătorie de fer Sibiană, fabrică de mașini agricole, atelier de mori și prăvălie de fer.

Sibiu (Nagyszeben) Târgul fânului Nr. 1.

Tot acolo să primește ca practicant un băiat dintre familie bună, având școală corăspunzătoare. 160 3—4

Subscrisul măestru de rotărie din Sebeșul săștesc primește imediat o calfă, precum și doi învățacel.

Doritorii de a să angaja să se adreseze la
Ioan Bojița,
măestru rotăriu
Szászsebes, Strada Suseni Nr. 8.

165 2—3

Un băiat

să primește ca învățacel în Jimblăria lui

171 1—2

Stefan Moga
Sibiu, strada Trenului Nr. 4.

Atelier pentru
Zugrăvitură bisericească

și
Pictură de firme.

GEORGE BENDORFEAN

ZUGRAV

— Sibiu —

Hermannsplatz Nr. 3.
lângă Căsarma cea mare.

156 4—15

Anunț.

Subscrisul închiriaz localul de boltă Nr. casei 103 din comuna Sebeșul de jos (Alsósebes). Condițiuni foarte favorabile. Amatorii să pot presenta până la 8 August st. n. a. c.

Sebeșul de jos la 22 Iulie 1907.

161 2—2

Iosif Stolca
inv.

Căsătorie!

Un tinăr (june) econom, care dispune de o avere de 20.000 coroane, dorește a face cunoștință cu o fată din casă bună, harnică, econoamă, cu zestre până la suma de 6000 coroane.

Ofertele să se adrese redacțiunii »Foiș Poporului« sub numele (marca) »Căsătorie«.

173 1—8

Vindecarea deplină a boalelor secrete.

Să nu pregete nime într'o chestiune atât de gingașă a se presenta odată în persoană, pentru-că cu ajutorul instrumentelor speciale aduse din străinătate poți afla punctual locul, cauza, răspândirea și starea boalei, ori-cât de adânc ar fi boala înrădăcinată în organism. Pe baza acestei esaminări poți cu siguranță afla și calea, pe care ajungi la vindecarea răului, ceea-ce fiecare o poate face acasă fără de a-și împedeca ocupațiunile. Dacă cineva nu poate veni în persoană, atunci se-și descrie boala cu deamă-runtul și după ce va fi esaminată va primi deslușirile de lipsă și leacuriletrebuincioase pe lângă țineres în cel mai mare secret. In scrisoare să pună marcă de răspuns. După încheierea curei scrisorile se ard sau în cerere expresă se retrimite.

Un astfel de lecuitor și curățitor e institutul special al drului Palócz, medic de spital (Budapesta VII. Kerepesi-út 10) unde cu bunăvoință și conștiențiositate capătă ori-cine (bărbat sau femeie) deslușiri asupra vieții sexuale, unde i-se curată sângele bolnav, nervii i-se întăresc, trupul întreg se eliberează de boală și sufletul de chinuri.

Fără conturbarea ocupațiunilor zilnice Dr. Palócz vindecă de ani de zile cu siguranță, repede și din fundament cu metodel lui propriu de vindecare și casurile cele mai neglijate, boalele de beșică, de țeve, de tisticule, de șira spinării, de nervi, urmările onaniei și ale sifilisului, boala albă, boale de sânge, de piele și toate boalele ce se țin de organele sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare și intrare separată. Consultațiunile le dă însuși Dr. Palócz dela 10 ore a. m. până la 6 ore seara (Dumineca până la 12 ore la amezii).

Adresa: Dr. PALÓCZ, medic specialist de spital: Budapesta VII. Kerepesi-út 10. 28 17—

Ludovic Ferencz,

croitor de bărbați,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de primă-vară în mare asortiment

montățiile

sofite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se esecută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Saeko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită montățiile de stoffe pentru pardesiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenșurilor confecționate în atelierul meu își permit a atrage deosebita atențiune a on. domni preoți și teologi absolvenți

în casuri de urgență confecționez un rind complet de haine în timp de 24 ore. 27 25—

Nr. 1118/1907.

174 1-1

Publicațiune.

In 11 August 1907 st. n. la 11 ore a. m. în cancelaria comunală din Poplaca, să dă în întreprindere pe calea licitațiunei publice, edificarea unui grajdii pentru tauri comunali. Prețul strigării este 2325 Cor. 24 fil. după care sumă e a să depune 10% ca vadiu.

Condițiunile de licitație, planul și preliminarul de spese, să pot vedea la cancelaria comunală.

Poplaca, în 28 Iulie 1907.

Primăria comunală:

Maniu Surdu
primariu.

George Comșa
notariu.

Cheag natural în formă de praf.

Important

pentru fabricarea de caș. Cheagul natural al Dr. Blumenthal în formă de praf, este cel mai bun și mai ieftin mijloc pentru încheierea laptelui, ochemico curat, întrece mult toate mijloacele de încheiere de până acum.

Acest cheag este preparat din cei mai buni culici de viței. El este absolut liber de fetide, colorante sau mucoase provenind din culici; de acide sau alte substanțe întrebuintate prin conservarea cheagului obicinuit.

Prin această curățenie absolută, recunoscută de fabricanții cei mai competenți în brânzături cheagul natural nu împiedecă de loc fermentațiunea normală a brânzei, îi dă o tăietură foarte fină, evită umflarea și prin îndepărtarea mai perfectă a zărului produsul e maibun.

O încercare ne convinge. Sigura vânzare de cheag natural de-ai lui Dr. Blumenthal pentru fabricarea de caș, pentru Galița, Bucovina și Ardeal la

M. LINDEMANN, agentură

Storozynetz (Bucovina).

Dose de probă gratis și franco rog a se cere dela 57 18-20

M. Lindemann, Storozynetz (Bucovina).

La „Cizma roșie“

Vasilie Bann Sibiu

strada Oanei Nr. 7. — strada Faurului Nr. 16.

În casa sa proprie „La cizma roșie“ cel mai mare depozit de încălțăminte pentru bărbați, femei și copii. Pentru provincie comandele să trimit recomandate, la cas de nu corăspund, să primesc îndărăpt în schimb. 164 2-24

O casă

cu două rânduri în mijlocul orașului ieftin de vânzare.

Deslușiri să dă în prăvălia din Strada Turnului Nr. 26. Sibiu. 162 2-2

Jodella

(Uleiul de pește al lui LAHUSEN).

Cel mai bun, mai cu efect și mai plăcut ulei de pește.

Acest ulei formează sânge, înoiește sucurile, deșteaptă apetitul și ridică forțele corporale în timp scurt. E de recomandat cu deosebire oamenilor slabi, apoi copiilor rachitici (boală engleză) serofuloși, slăbuți, renași îndărăpt în dezvoltare sau la învățatură. Prețul: Cor. 3.50 și 7.—

Cura să poate începe în ori-ce timp, fiind-că să capătă totdeauna proaspăt.

Singurul fabricant: 172 1-10

Farmacistul Wilh. Lahusen, Brema.

Fiind imitații, să fim atenți la figura de alăturare și la numele „Jodella“. Toate celelalte preparate ca neveritabile, sunt a să respinge.

Depozit în toate farmaciile din Sibiu.

Pentru tipar responsabil Henris Meltzer.

Institut de credit funciar din Sibiu.

Piața mare Nr. 3-5.

Imprumuturi hipotecare pe anuități.

Scrisuri funciare, scutite de dări.

ce să pot lombarda la banca austro-ungară, să pot depune la toate tribunalele ungare de stat drept cautiune și vadiu și ca cauțiuni de căsătorii militare.

Depuneri spre fructificare.

Dajdia la interesele dela depuneri o plătește institutul.

Exemptare de cambii.

Avansuri pe efecte publice.

Credite de cont-curent contra întabulări și altă garanță.

Esecutarea

de locare afaceri de bancă și de zarafie prin

Cassa de schimb

Sub condițiuni culante, mai cu seamă:

cumpărarea și vânzarea de efecte publice monete străine,

răscumpărarea cupoanelor și efectelor sortate,

incasarea de cambii, checuri și asemnări,

predarea de asemnări și bilete de credit pentru străinătate,

Îngrijirea de coale de cupoane.

luarea efectelor în depozit spre păstrare,

Inchirierea de resorturi de case de fer

(săfe deposite), sigure contra incendiului și a spargerii, etc. 4 15-26

Informațiuni amenunțite să dau cu bunăvoință și fără spese.

Preluare de local!

Am onoare a face cunoscut p. t. public că am preluat restaurantul bine cunoscut al lui

Iuliu Pankiewicz

afliator în centrul orașului (strada Armbruster) și-l voi conduce mai departe sub firma

Restaurațiune la Teiu.

Să servește plăcuta bere Doppelmärz a lui Dreher, cum și berea Kronen de Dreher (à la Pilsen) și vinuri bune curate. Totodată voi fi cu deosebită atenție asupra culinei, și îmi voi da silința a îndestuli pe prea stimații mei oaspeți prin servirea de mâncări foarte gustoase.

Restaurațiunea cuprinde grădina mare umbroasă și localitățile spațioase parter. Tot asemenea stau la dispoziție în etagiu pentru societăți restrânse și pregătiri mai mari sala mare și o odaie separată drăgușă.

Asigurând un serviciu prompt și atent, rog sprijinul onor. public și semnez

Sibiu, 1 Iunie 1907.

Cu distinsă stimă

S. H. Landmann.

137 8-

La toți proprietarii, economii, morarii etc.

O forță de lucrare bună, ieftină și sigură ofere

locomobilele original „Otto Petrolin“.

Sunt neîncunji rat de lipsă la treerat! 157 4-28

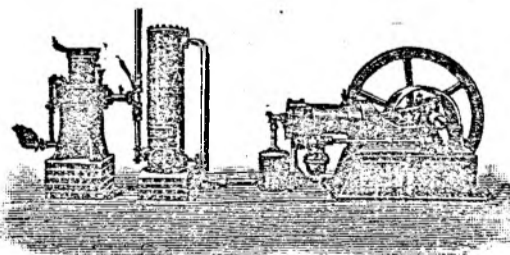
Gata imediat pentru lucrare! Nu sunt scantei! De aceea nu e pericol de foc! Nu să recere mașinist cu examen! În Transilvania și Ungaria la dorință să pot vedea puse în lucrare »locomobile Otto« ale noastre.

„Motoarele Otto“ originale

în legătură cu întocmirile de Gaz sugativ

după sistemul nostru. Cea mai ieftină forță de lucrare pe lângă întrebuintare de cărbuni, bruni sau cocs de gaz, kaumagit sau cărbuni de lemn, ca material de foc. Preste 150.000 de forță de cai! pusă în lucrare de astfel de întocmiri ale producției noastre.

Motore Rohol!

Langen & Wolf,

fabrică de motoare

VIENA X. Laxenburgerstr. 53.

Representant general

Andrieu Török

fabrică de masini, în SIBIU.

Specialități-preservative
original franceze și ame-
ricane de gumi.

Recomandate de medicii!
Garantate ca sigure!

Bașici de gumi și de Pește
în pachetare originală! Prețul
per duzină Cor. 2, 4, 6, 8, 10, 12.

Novitate senzațională!

„Silk Finish Nevertear“

Gumi de mătase original
american.

Intrece în fineță, siguritate și
elasticitate toate cele de până
acum!

Prețul per duzină Cor. 8—12.

(De imitații să ne ferim!)

Bouts-americains (scurt) per duzină 6, 8, 10 Cor.
Mijloc de scutire pentru dame, după prescripția
medicală, Pessarium oclusivum, după profesorul Men-
singa 3—5 Cor. instrument de introducere la el 3
Cor. Burete de siguranță pentru dame per duzină
6—12 Cor.

Nou! Auto Vaginal Spray. recomandat
de medicii, specialitatea igienică **Nou!**
cea mai sigură și mai comodă pentru dame
Prețul 15 Cor.

Bidete, sprizuri pentru domni și dame!
irigatoare etc. cum și toți articlii higienici aparțină-
tori îngrijirii și confortului bolnavilor, cu prețurile
originale de fabrică.

Cereți gratis și franco lista de prețuri cea mai
nouă detaiată a fabricii.

I. KELETI BUDAPESTA IV.
Koronaherzgeteza 17.
Inițiată în anul 1868.

Espedarea cea mai directă! Scri-
sorile de comande să nimicesc.

Fiecare, care comandă și să provoacă la acest inserat
primește la cumpărarea articliilor de gumi 20% rabat.
97 A 4—18

Pene de pat
boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9-60; mai bune
cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate
cor. 18.—, cor. 24.—; albe ca zăpada, moi,
pufoase, scărmanate cor. 30.—, cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb
și reprimire se admite pe lângă rebonificare
de porto. 168 2—6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.
posta Pilsen, Boemia.

Anunț.

Să caută calfe de neguțatori desteri,
fără post, în Ardeal, e de lipsă cunoștința
limbei maghiare și române. Adresa, **urmașii
lui R. Pasc, (Pászka R. utodai)**
Flume. 119 10—10

Picuri castorei

cari alungă vânturile, alină șgărețurile

Un mijloc care s'a valorat din anul
1884 și care deșteaptă apetitul și pro-
movează mistuirea. 148 7—25

Prețul per sticlă Cor. I.—

Mai puține de 2 sticle (Rambursă Cor.
2.50 incl. lădița) nu să trimit pe postă.

A să procura prin:

Farmacia lui IULIU BITTNER
în Gloggnitz (Austria de jos).

Esposiția Națională română în București 1906. Medalia de argint.

premiat mai departe și în Budapesta, Timișoara, Sibiu.

CAROL F. WACHSMANN

fabrică de mașini agricole

Sibiu, — Nagyszeben.

recomandă la p. t. economi și agricultori:

153 6—6

Mașini de treerat cu mâna sau cu maneju pentru cal,
Vânturătorii (moară de curățit) Nr. 5 și Sistem Backer,
Pluguri schimbători,
Pompe pentru fântâni de fer și de aramă etc.

Corespondența în limba română.

PRAFUL-TIRGRAM,

este singurul mijloc, care pustiește rapid și radloal toate insectele;
— în sticlă să capătă cu 30—60 bani, 1 și 2 coroane.

TINCTURA TIRGRAM

numai contra steințelor, în sticle să capătă cu 40—80, 1-20, 2 60
și 5 cor. în toate dregheriile mai bune, în băcării și în neguță-
torii de vâpsele, unde sunt afișate placate tirgram. Să ne

notăm numele: »TIRGRAM« Fabrica: Bpesta,

159 8—20

IV. strada Károly-utoza 1.

Cea mai renumită bere

a fabricii de bere

Anton Dreher soc. pe ac. în Kőbánya (Steinbruch),

este de recomandat în deosebi onor. p. t. public.

Să capătă în cele mai multe neguțătorii mai bune.

Depozit principal la

M. Samuil Rubinstein, Sibiu.

67 18—

În 6 zile

la

America

Transport de persoane

în

America de nord, Canada și Argentina.

Cereți clarificări.

E de ajuns carte postală.

Răspundem în românește.

Falck et Comp.

Secția românească.

154 5—13

Hamburg

Strada Raboisen Nr. 30.

Fiecare imitație e punibilă!

**Singur veritabil e numai
balzamu lui Thierry**

cu marca verde de călugăriță. 12 sticle mici sau 6
duple sau o sticlă mare specială cu închizătoare
patent Cor. 5.—

**Alifie de centifolii
a lui Thierry**

Sentit prin lege!

contra tuturor ranelor, aprin-
derilor, rănilor etc. 2 bor-
cane Cor. 3.60. Expedare nu-
mai cu rambursă sau trimiterea
banilor înainte.

Aceste două leacuri de casă
sunt cunoscute de cele mai
bune și renumite.

Comandele să se adreseze la
Farmacistul

A. THIERRY în Pregrada
lângă Rohitsch-Sauerbrunn.

Depozit în cele mai multe far-
macii. — Broșuri cu mii de
scrisori originale de multămită,
gratis și franco.
179 43—52

Cea mai bogată baie feruginoasă în acid car-
bonic și baie de nămol, hidroterapie națională,
cură de zăr și lapte

DORNA

în Carpații Bucovinei

stație a căilor ferate, situată la confluența Dornei
și Bistriței-aurie, 14 ore depărtare dela București
și 11 ore depărtare dela Liov.

Palate monumentale de cură, apaducte din
isvoare alpine, canalizație, lumină electrică, cale pen-
tru biciclete, de două-ori pe zi concerte ale muzicii
militare dela regimentul din Bistrița, excursiuni în
România, Transilvania și Ungaria apropiată cu tră-
sura, călare și plute. Succese splendide la boale de
nervi, boale femeiești și cele de inimă, la anemia
arteriosclerosă și exodate. Prospecte gratis. Infor-
mațiuni medicale să pot lua la medicul stabiliment
tului de băi cons. imp. Dr. Arthur Loebel.
120 12—15

Zimmermann Ignatz
intreprinzător de edificii

Sibiu

strada Turnului Nr. 13.

Primește ori-ce lucrare, ce cade în
brânșa sa. Reparațiuni încă să eșecută cu cea
mai mare acurateță în oraș precum și în
provincie.
155 8—3

Lucru solid. Prețuri moderate.

Marca de scutire: „Anker“.

214 88—40

Liniment. Capsici comp.,
substituire pentru
Anker-Pain-Expeller

este un mijloc de casă de mult probat, care
se folosește mai mult de treizeci și șapte de
ani ca ungere sigură la podagră, reuma-
tism și rețeli.

Atenție. Din pricina imitațiilor de mai pu-
țină valoare, la cumpărare se fim
precauți și să primim numai sticle originale
în șatule cu marca de scutire Anker și cu
numele Richter. Cu prețul de 80 fil., O. 1.40
și C. 2.— se capătă în toate farmaciile; dep.
princ. la Iosif Török, farm. în Budapesta.

Farmacia, lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga
Strada Elisabeth Nr. 5 nou
Espediție zilnică.

Pentru tipar responsabil Henric Meltzer,

I **Traverse și fer U** **J**

fevi de fer, fer pentru chei (la ziduri), papă de coperis,
plăci de izolat, cement, țesătură de trestie pentru stuca-
tură, împletituri de sârmă și alte materiale pentru zidit.

Carol F. Jickeli,
120 10—10 Sibiu.

Gustav Dürr
mechanik.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul sea mare și bine asortat
cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite
din fabrica străine și indigene pe lângă un pen-
siorța moderat.
17 28—

Că specialiști se recomandă mașinile de cusut:
Seidel & Haumann, J. M. Pfaff.

Toate reparaturile mașinilor de cusut de ori-ce
fel precum șee, curele, alături fine și altele se află
intotdeauna în depositul meu. Reparațiunile la mașinile de cusut de ori-ce
fel sânt executate prompt, înfăptuie conștientios și garanție. Pentru
dozarea mașină nouă de cusut compătimă date amănunțite la năi garanție.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.
(odinioară Societatea curelarilor.)
Str. Cișnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru
cărorațat, călărit, vânător, sport și voiaj, poelăzi
și precoveturi, portmonee și bretele solide
și alte
11 15—26

articole de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în deposit.

Toate articolele din brânșele numite și reparatura lor se eșecută prompt și ieftin.
Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco.
Comandele prin poștă se eșecutesc prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soimurile cele mai ieftine până
la cele mai fine, coperitoare (țaluri) de cai și cofere de călătorie.

În interesul propriu
damele și domnii
și acoper lipsele în
confecțiune de dame, domni și băieți
în prăvălia de artici de confecțiune

R. GRÜNBERGER
Plaza mare Nr. 3, în noul palat al institutului Bodenkredit
= Cel mai bogat asortiment, artici cei mai fini. =
Prețuri strict fixe.

Cu distincă stimă
= **R. GRÜNBERGER** =
prăvălie de artici de confecțiune.
Mare asortiment în mantale pentru teatru și soarele.

252 83—52

Cercuța de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.